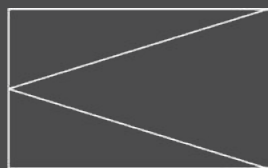
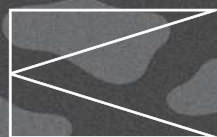

TÄNAPÄEVA Kaunas

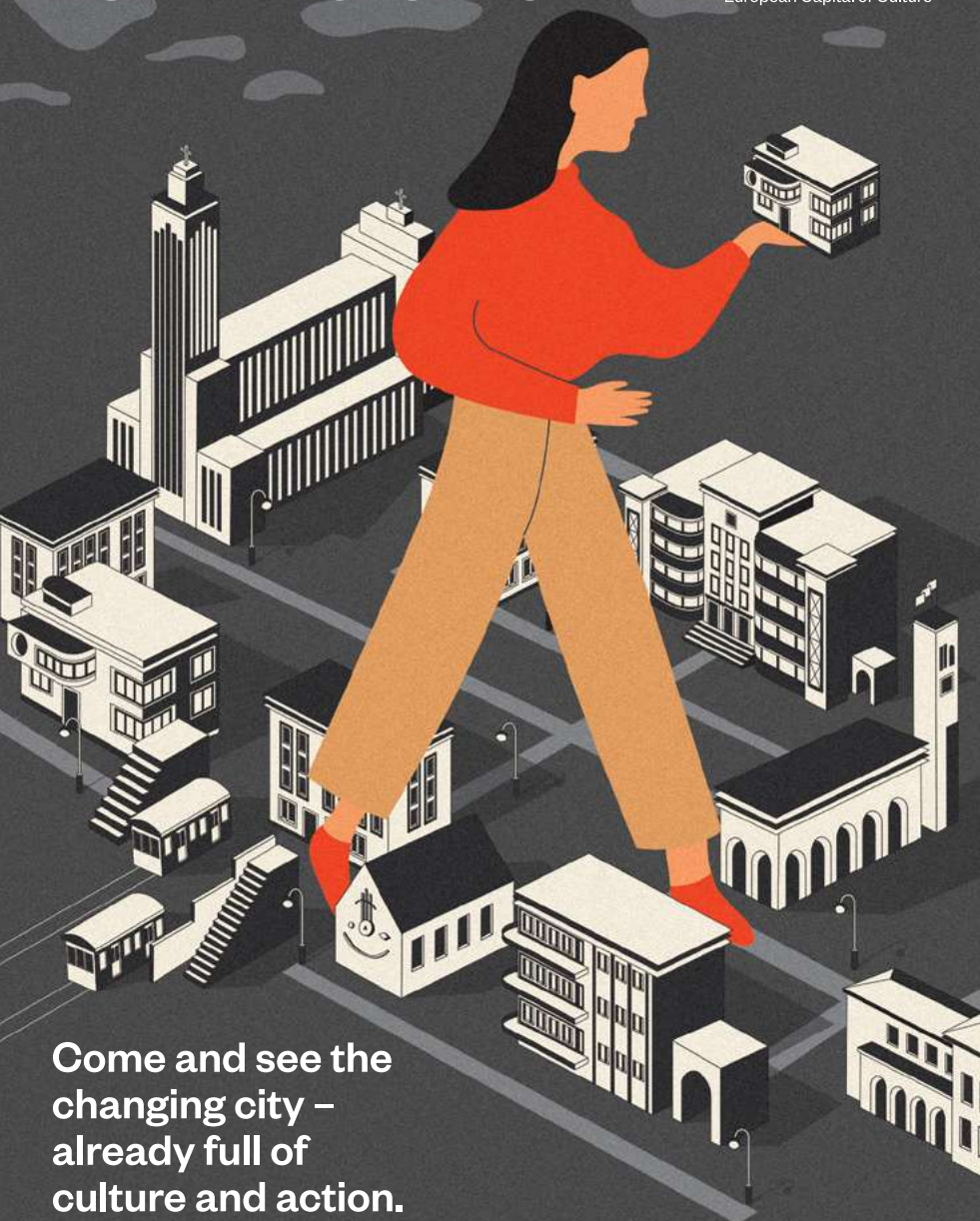

Kaunas 2022
European Capital of Culture

The Change Is Evident

Kaunas 2022
European Capital of Culture

Come and see the
changing city –
already full of
culture and action.

Kaunas2022.eu

Ik 2
Saage tuttavaks
– Kaunas

Ik 26
Muuseumid

Ik 29
Ajaloos jälgedes

Ik 33
Sõdadevahelise
aja märgid
Kaunases

Ik 39
Kunst ja kultuur

Ik 46
Festivalid ja
sündmused

Ik 51
Aktiivne
puhkus

Ik 53
Veelõbustused

Ik 55
Panemunē
lossid ja mõisad

Ik 60
Kaunase
veehoidla
rahvuspark

Ik 65
Hea teada!

TERE TULEMAST KAUNASESSE –

Leedu suuruselt teise linna, kus teid ootavad kaunid vaated,
eriline arhitektuur, igat masti meelelahutus ja kõige
üliõpilaslikuma linna ainulaadne õhkkond!

Kaunase vanalinn on linna vanim osa, mis võtab enda alla koguni 144 ha. Siit leiab gooti, renessansi ja baroki stiilis hooned.

Ühtaegu moodsa euroopalikkuse ja iidse ajaloo hõnguga linn on Leedus strateegiliselt mugavaim kohtumiskoht! Siin põimuvad harmooniliselt kokku tänapäevane arhitektuur, sõdadevahelise aja lummas modernism ja vanalinna palju näinud katused. Dõnavat tutvumisretke linnaga soovitame alustada vanalinnast.

1. KAUNASE LOSS

(Pilies g. 17)

www.kaunomuziejus.lt

XIV saj ehitati Nemunase ja Nerise jõe ühinemiskohta loss, et tõrjuda ristirüütelite rünnakuid. See on Leedu vanim kivist kindlusloss, millel on ainsana kaks rida kaitsemüüre. Selle gooti stiilis kaitserajatis ümber tekkis asula, mis kasvas nüüdseks linnaks. Lossi, kus legendide järgi olevat kuninganna Bona Sforza sõjavägi saladuslikul kombel maa alla vajunud, on kirjalikes allikates esmakordselt mainitud juba 1361. aastal. Mitu korda taastatud loss kaotas oma tähenduse 1408. a, kui Kaunas sai Magdeburgi õiguse ja kogu linnaelu kolis tollasele turuplatstile (Raekoja platsile). XVI saj oli Kaunase kindluslossis vangla. Sealsete vangide hinged, kes ei ole tänini rahu leidnud, kummitavad öösiti. Praegu on lossis Kaunase linnamuseumi filiaal, siin toimuvad igal aastal kultuuriüritused. Lossi kõrval on peaaegu 7 meetri kõrgune pronksskulptuur „Vabadusvõitleja“.

2. PÜHA MÄRTER JÜRI (FRANTSISKAANI) KIRIK JA BERNARDIINI KLOOSTER

(Papilio g. 7, 9)

Tegu on Kaunase ühe vanema kirikuga, mis tegutseb 1503. aastast. Püha märter Jüri (Šv. Jurgio Kankinio) kirik anti bernardiini munkadele, kes linna elama asusid. Kirik on üle elanud tulekahjusid ja sõdu, seda on palju kordi taastatud. 1812. a tegi Napoleoni armee sellest jahulao. Viimane suurem rekonstruktsioon toimus kirikus 1936. a. Hiljem pani nõukogude võim kiriku kinni ja võttis kasutusele ravimilaona. 2005. a tagastati kirik bernardiini munkadele. XVIII saj ehtisid kirikut puust barokkrajatised: kantsel, puidust galeriidega orelikoor ja 8 altarit. Osa neist on alles tänini. Kiriku

interjööris annab tooni säilinud pärand – baroksete joontega gooti stiilis elemendid. Kiriku lõunaosas asub toimiv klooster.

3. SANTAKA PARK ('SUUDME PARK')

(Santakos g.)

Seda kohta kutsutakse Kaunase südameks. Pargis jalutades saab jälgida, kuidas kaks jõge – Nemunas ja Neris ühte sulavad. Peale selle on siin rida kauneid vaatamisväärsusi: altar, kus toimusid paganlikud kombetalitused, Paavsti kuningas, mida külastas 1993. a paavst Johannes Paulus II ja kus ta viis läbi jumalateenistuse, 2018 - Paavst Franciscus, Johannes Paulus II skulptuur, bernardiini kloostriansambliga püha Jüri (Šv. Jurgio) kirik ning Kaunase loss.

4. KAUNASE RAEKODA JA PLATS

(Rotušės a. 15)

www.kaunomuziejus.lt

1408. a sai Kaunas Magdeburgi õiguse, mis tähendas linna jaoks võimalust luua omavalitsus ja kontrollida kaubandust. Linna tuumiku moodustasid turuplats ja valitava võimuorgani (magistraadi) hoone. Peamine kaubatee suundus läbi praeguse Raekoja platsi, kus oli ka turg. Kaupmeeste perekonnad peatusid platsi ümbruses, ehitasid siia maju ja rajasid kaupluseid. Kui linn ühines Hansa Liiduga, hakkas plats veel tähtsamat rolli mängima, sest see toimis linna ja ümbruskonna kaubanduskeskuse. Väljaku käis kauplemine, siin kuulutati välja magistraatide määrused, siin seisis häbi-post, kus karistati seaduserikkujaid. Raekoja platsil Rotušės a. 29 on kolme stiilijastu kompositsioon – gooti, renessansi ja klassitsismi meistriteos. See maja on teeninud mitmesugusel otstarbel – siin on olnud apteek, postkontor, väiketöökodad, kauplused ja eluruumid. Raekoja platsi kõige tähtsam hoone on Raekoda. Seda hakati ehitama 1542. a. Suursugusest hoonest õhkub gooti, baroki ja varase klassitsismi hõngu, peafassaadil sirutub taeva poole luigekaela meenutav kõrge, elegantne torn. Tänu vormidele ja värvitoonile nimetatakse Raekoda sageli valgeks luigeks. Selle 53 m kõrgune torn on vanalinna kõrgeim. Tänapäevane Raekoda ei ole Kaunases esimene. Eelmi-

Vytautas Suure sild

ne hävis tulekahjus ja taastati hiljem. Eri aegadel on Raekoja olnud eri otstarve – siin oli linna peamine turu- ja laadakoht, toimusid kohtuistungid, raehooned all töötas 9 vahasulatusahju, siin on olnud vangla ja kaubalaod. Praegu toimuvad Raekoja laulatustseremooniad ja ametlikud üritused. Raekoja sissepääsu juures võite näha vahasulatusahju. See on uni-kaalne näide XV saj vahasulatusahjust. Raekoja asub Kaunase linnamuuseum. Selle fondidesse kuuluvad linna ajaloo, teadus- ja tööstus-, kultuuri- ja kunsti-, heli- ja video- ning arheoloogiaosakonna kogud. Märgilise sümbolina asub muuseumi juures mälestustahvel Vladislavas Starevičiusele – nukuanimatsiooni esisale, keda tituleeritakse tihtilugu Euroopa Walt Disneyks. V. Starevičius töötas selles hoones mõnda aega. Talle pühendatud mälestustahvli hoiavad putukaskulptuurid, mis kujutavad režissööri loodud animafilmide kolme peategelast: põrnikat, sipelgat ja rohutirtsu. Esimese kunstnikuna maailmas kasutas ta filmides nukke ja oli oma loominguga kaasaegsetest tüki maad ees.

5. KAUNASE PÜHA FRANCISCUS XAVIERI (JESUIIDI) KIRIK

(Rotušės a. 8)

Raekoja platsi lõunapoolses küljes kõrgub jesuiitide barokk-kirik, mille ühel küljel on klooster ja teisel koolihoone. Ristkülikukujulise põhiplaani hilisbaroki stiilis kahetornilist kirikut hakati ehitama 1666. a, kuid õnnistati sisse alles 1759. a. Jesuiitide kloostri terrassil on vaateplatvorm, kust avaneb Raekoja platsi ja vanalinna panoraami ilu. Kiriku kõrval asuvas koolis õpetas ja elas 1819.–1823. a romantikust poeet Adomas Mickevičius. Selle tunnistuseks on koolihoonel mälestustahvel. Praegu tegutseb majas jesuiitide gümnaasium.

6. PERKŪNASE MAJA

(Aleksoto g. 6)

www.perkunonamas.lt

Maja peetakse Leedu ainsaks hansakaupmeestele kuulunud kaubandushooneks. Tegu on gooti arhitektuuri vana originaalpärandiga, mis püstitati XV saj II poolel. Kivihoonel on uhke frontoon

ja ruumikad keldrid. Hoone peafassaadi kaunistavad ristkülikukujulised dekoratiivnišid ja glasuuritud kividest laotud Päikese sümbol. Maja tegelik otstarve ei ole teada. Legendi järgi olevat maja seinast leitud jumal Perkūnase kujukke ja koldehaldjad olevat siin põletanud igavest tuld, ent uurijate külluslik leiukollektsioon kõneleb sellest, et tegu on hansakaupmeeste kunagise kaubanduspinnaga. Tõenäoliselt on maja ehitatud kaubanduse tarbeks ja Perkūnase nimi on sellele omistatud hiljem, et rõhutada Kaunase kaupmeeste sõltumatust välismaailmast ja avaldada austust leedulaste iidse usundi – paganluse – traditsioonidele. Praegu leiate majast romantismi ühe kuulsaima esindaja Adomas Mickevičiuse (kes elas Kaunases) ekspositsiooni.

7. KAUNASE PÜHIMA NEITSI MAARJA TAEVASSE VÕTMISE (ŠVČ. MERGELĖS MARIJOS ĖMIMO Į DANGŲ) EHK VYTAUTAS SUURE KIRIK

(Aleksoto g. 3)

See on Kaunase vanim kirik (ehitatud

1400. a paiku). Tegu on Leedu ainsa gooti stiilis kirikuga, millel on ristküjuline põhiplaan. Ajaloolaste sõnul sai Leedu suurvürst Vytautas Vorskla all tatarlaste vastu võideldes lüüa ja oleks äärepealt jõkke uppunud. Ta siiski pääses ja lubas tänuavaldusena püstitada jõe kaldale neitsi Maarja auks kiriku. Dokumentides esimest korda 1439. a mainitud kirik kuulus frantsisklastele. Vytautase kiriku juurde kaldapealsele rajati sadam, kus said silduda purje- ja hiljem aurulaevad. 1877. a rajati kiriku kõrvale Nemunase veetaseme mõõtejaam. Jaama mõõdik on paigaldatud graniitseinale. Nullkõrgus on 20,8 meetrit merepinnast.

8. VYTAUTAS SUURE (VYTAUTO DIDŽIOJO) SILD

Muiste on seda nimetatud ka „maailma pikimaks sillaks“. Et minna üle silla Nemunase ühelt kaldalt teisele, kulus vanasti koguni 13 päeva, sest Kaunas kuulus Vene impeeriumile, aga Aleksotas 1807. aastani Preisi kuningriigile. Jõe vastaskallastel kehtivate kalendrite vahe oli 13 päeva. Teises maailmasõjas kaks korda õhku lastud sild ehitati taas üles 1948. a (arhitekt L. Kazarinskis). Silla ülestõstatava osa mehhanism on väärtuslik tänase päevani. Pikka aega Aleksotase, nüüd aga Vytautas Suure nime kandev sild ühendab Aleksotast vanalinnaga. Teisepool Nemunase jõge saab järele proovida kõisraudtee-sõidu ja tõusta Aleksotase vaateplatvormile, kust avaneb lummas pilt Kaunasele.

9. ALEKSOTASE KÕISRAUDTEE JA VAATEPLATVORM

(Amerikos Lietuvių g. 6)

Kaunas on Baltimaade ainus linn, kus saab kasutada seda transpordivahendit. Euroopa üks vanemaid funikulööre töötas alates 1935. a. Praegu on see kasutusel ühtaegu nii sõiduvahendi kui ka meelelahutuse otstarbel. Aleksotase kõisraudtee ühendab linna vana osa Aleksotase nõlvadega, millelt avaneb Kaunase vanalinna võlv panoraam.

10. BENEDIKTIINI KLOOSTER JA KAUNASE PÜHA MIIKAELI (ŠV. MIKALOJAUS) (BENEDIKTIINI) KIRIK

(Benediktinių g. 8)

Kloostriansambel asub Kaunase vanalin-

na põhjaosas Antakalnise künka nõlval. Hoonekompleksi kuuluvad kirik, klooستر ja preestrimaja. Gooti stiilis püha Miikaeli kirik on ehitatud XV saj. XVII saj alguses pöördus Leedu suurvürstiriigi ülik Andriejus Skorulskis kuningas Zigmantas III poole ja palus kiriku kinkida Kulmi kongregatsiooni tulevasele benediktiini kloostrile. XVIII saj asutati püha Miikaeli kiriku juurde pühima Jeesuse südame vennaskond, samuti tegutses kloostris mõnda aega tüdrukutekool. Klooستر oli XIX saj alguseni puust ja alles XIX saj keskpaigas sai hoone kiviseinad. Esimesel korrusel olid refektoorium, kongid ja mitmesugused majapidamisruumid, teisel korrusel ainult kongid. Pärast kloostri sulgemist kasutati kirikut 1948.–1990. a avaliku raamatukogu raamatuhoidlana. 1990. a kirik remonditi ja anti tagasi usklike kasutusse, kloostrisse naasis benediktiini kongregatsiooni õed. Kiriku vanast sisustusest on järel püha Benedictuse altar ja kolm XVIII–XIX saj maali.

11. KAUNASE PÜHADE APOSTLITE PEETRUSE JA PAULUSE PEAKATEDRAALI BASIILIKA

(Vilniaus g. 1)

www.kaunoarkikatedra.lt

Rajatud 1413. a paiku vürst Vytautas Suure algatusel. 1430. a määras Vytautas kirikule materiaalse toetuse. Koguduse kiriku eest kandsid hoolt ka teised Leedu suurvürstiriigi valitsejad: Aleksandras, Žygimantas Senasis (Zygmunt Vana), Zigmantas Vaza (Sigismund Vasa), Jonas Kazimieras Vaza (Jan Kazimier Vaza) ja Stanislovas Augustas Poniatovskis. Kirik on Kaunases üks esimesi ja vanemaid kivihooneid. Selle arhitektuuris domineerivad gooti ja renessansi stiil, interjööris tuleb aga eredaimalt esile baroki kiht historitsismi (neogootika ja neobaroki) ning XX–XXI saj lisanditega. Katedraalis on üheksa altarit. Iseäranis väärtuslikud on käärkambri esimese ja teise korruse kristalsed võlvlaed. Tegu on hilisgootika dekoratiivse konstruktsiooniga, mille ladumine oli iga ehitaja kõrgeima meisterlikkuse tunnistus. Need on ühed laiamad võlvlaed Euroopas. Lõunapoolses seinas on preestri ja luuletaja Jonas Mačiulis-Maironise haud. Peakatedraali on maetud ka Žemaitija piiskop Motiejus Valančius ja Leedu esimene kardinal

Kaunase pühade apostlite Peetruse ja Pauluse peakatedraali basiilika

Vincentas Sladkevičius.

12. VILNIUSE TÄNAV (VILNIAUS GATVĖ)

Tegu on vanalinna peamise, kõige kaunima tänavaga. See on vanim osa keskajal Vilniusesse suundunud teest. Selle tee ääres oli palju puust hooneid, hiljem kerkis punastest tellistest rikaste linlaste maju, millest mõni on säilinud tänase päevani. Pärast rekonstruktsiooni üksnes jalakäijate alaks saanud tänav on endiselt vanalinna keskel.

13. LEEDU VABARIIGI AJALOOLINE PRESIDENDILOSS

(Vilniaus g. 33)

www.istorineprezidentura.lt

Presidendilossi hakati ehitama 1846. a. Kui Kaunas oli ajutine pealinn (1919–1939), kolis kogu poliitiline, majandus- ja kultuurielu siia. Presidendilossis töötasid ja elasid kõik kolm tollast Leedu presidenti: Antanas Smetona, Aleksandras Stulginskis ja Kazys Grinius. 1923–1924. a (Aleksandras Stulginskise valitsusajal) tehti hoones remont. Esimesele korrusele seati

presidendiperele sisse korter. Riigipea A. Smetona ametiajal ehitati presidendilossi territooriumi ümber uus aed, mis on säilinud praeguse ajani. Esimese korruse ruumid olid presidendilossis ette nähtud tööks, teisel korrusel oli ametlike vastuvõttude tarvis kaks salongi. Suuremas saalis toimusid riigidelegatsioonide ametlikud vastuvõttud ja välisriikide diplomaadid andsid presidendile kätte volikirjad. Praegusel ajal asub hoones muuseum, mis kannab nime Leedu Vabariigi Ajalooline Presidendiloss Kaunases. Presidendilossi hoovi on välja pandud seal töötanud Leedu vabariigi presidentide skulptuurid.

14. VABADUSE ALLEE (LAISVĖS ALĖJA)

Kaunast külastades tuleb kindlasti ära käia uuslinna tähtsaimal tänaval. Euroopa üks pikemaid jalakäijate tänavaid kulgeb peaaegu 1,7 km ulatuses. Tänav asetseb täpselt ida-lääne suunal. Vabaduse alleel kõndides on teil ainulaadne võimalus tutvuda Kaunase sõdadevahelise aja moodsa arhitektuuri rohke ja kordumatu pärandiga, milles peegeldub

kunagi siia saabunud haritlaskonna, tööstuse, valitsuse ja diplomaatiliste institutsioonide mõju. Kaunas kuulub tänini nende üksikute maailma linnade sekka, kus püstitati ja on nüüdse ajani säilinud nii arvukalt modernismi (Bauhausi) stiilis hooneid: Leedu Post, Kaunase riiklik muusikateater, Leedu Pank ja paljud teised. Vabaduse alleel saab imetleda ka Vytautas Suure mälestussammast ja sõdadevahelise Leedu estraadi (šlaagrite) esiisa Danielius Dolskise skulptuuri, mis asub purskkaevu lähedal. Alleel on ohtralt kohvikuid, baare, restorane ja hubaseid poekesi. See on armastatud jalutus- ja kohtumispaik.

15. PÜHA GERTRUDI (ŠV. GERTRŪDOS) (MARIAANI) KIRIK

(Laisvės al. 101A)

www.gertrudosbaznycia.lt

Üks Leedu gootika erilisemaid hooneid on ehitatud XV saj II pooles. Püha Gertrudi kiriku suurim sakraalne aare on rist skulptuuriga „Ristilöödu“, mis on iidsetest aegadest kuulnud oma imeväe poolest. Kiriku kõrval on Künlatempel. Seal saab annetuse eest süüdata künla, mis põleb seitse päeva, mille jooksul loetakse

Kaunase riiklik filharmoonia

palvet. Sellega õpetatakse kaastunnet ka täiesti võõraste inimeste vastu.

16. KAUNASE RIIKLIK FILHARMOONIA

(L. Sapiegos g. 5)

www.kaunofilharmonija.lt

Hoone on rajatud 1928. a. projekti autor oli arhitekt E. Frykas. Neljakorruseline hoone on ehitatud uusklassitsistlikus stiilis ja ehitud art deco elementidega. Alguses oli hoone ette nähtud justiitsministeeriumi jaoks, hiljem otsustati siia paigutada ka seim. Praegu viljeletakse ja luuakse filharmoonias rahvusliku professionaalse helikunsti kultuuri ja traditsioone, esitatakse Leedu ja välisriikide heliloojate muusikateoseid ning antakse loomingulises kuues edasi maailma muusikakultuuri väärtuseid.

17. KAUNASE OHEL YA'AKOVI KORAALSÜNAGOOG

(E. Ožeškienės g. 13)

www.kaunasjews.lt

Kaunase ainuke säilinud ja toimiv sünagoog ehitati 1872. a. Sünagoogi nimetatakse koraalseks, sest seal läbi viidavaid talitusi saadab koorilaul. Reformitud koraalne sünagoog on uusbaroksete vormidega hoone. Interjäär on kaunistatud juudi kunstile omaste taime- ja loomamotiividega. Kaunase sünagoog on üks kolmest Leedus praegu tegutsevast sünagoogist (teised asuvad Vilniuses ja Klaipėdas).

18. KIEMO GALERIJA

(E. Ožeškienės g. 21A)

Rohkem kui kümne aasta eest selle hoovi majja kolinud kunstnik Vytenis Jakas märkas, et naabrid on omavahel võõraks jäänud ja unustanud hoovi ühise mineviku. Ta hakkas siin elanud juudiperede fotosid seinalle riputama ja leidis suurt poolehoidu. Hoovi ilmub üksteise järel muidki objekte, üha uued kunstnikud jätaavad siia oma jälje. Siin toimuvad naabrite peod ja alalõpmata leiavad end siit linna külalised. Ärge ainult unustage, et inimesed elavad siin ja neil on õigus ka rahule.

Kiemo galerija ehk Hoovi
galerii on Leedu ainus
galerii, mis töötab seitse
päeva nädalas, ööpäev läbi.
Ekspositsiooni värskendatakse
DIDEVALT!

19. VYTAUTAS SUURE (VYTAUTAS DIDYSIS) MONUMENT

(Laisvės al.)

Monumendi lõi 1930. a Leedu suurvürst Vytautase 500. surmaaastapäeva puhuks skulptor V. Grybas. Selle originaal läks nõukogude ajal kaduma. Suutmata skulptuuri leida, loodi sellest koopia, mis püstitati 1990. aastal. Vytautas Suur tegi peadpööravat poliitilist karjääri. XIV saj lõpus oli Leedu juba poolteistsada aastat võidelnud kogu Lääne-Euroopa poolt toetatava Saksa orduga, kes isoleeris Leedu ristiusu levitamise ettekäändel ülejäänud lääneriikidest. Jogaila võitis Aukštaitijas vastu ristiusu ja hakkas seda isolatsiooni kõrvaldama, kuid tema tõttu muutus Leedu Poolale alluvaks riigiks. Vytautas Suur võitis 1409. a Saksa ordult lõplikult tagasi Žemaitija, mille elanikud ta hiljem ära ristas. Vytautase suurimaks teeneks peetakse Saksa ordu purustamist Žalgirise (ehk Grünwaldi) lahingus 1410. a. Vytautas pälvis hilise keskaja suurima lahingu väepealikuna ülemaailmse au ja kuulsuse. Žalgirise lahingu järel elimineeriti ristsõdijate oht Leedule ja Leedu suurvürstiriigil avanes võimalus sõlmida sidemeid paljude Euroopa maadega.

20. KAUNASE RIIKLIK MUUSIKATEATER JA LINNA AED

(Laisvės al. 91)

www.muzikinisteatras.lt

Selles teatrimajas sündis ja elas kogu sõdadevahelise iseseisva Leedu perioodi vältel leedu professionaalne teatrikunst – draama, ooper ja ballett. 1948. a toimus teatris esimene balletiõhtu, 1951. a toodi lavale esimene ooper. Muusikateatri kõrval asub linna aed, mida kaunistavad Leedu heliloojate, kunstitegelaste ja lauljate büstid. Vabaduse alleega piirnevasse aeda on püstitatud monument Romas Kalantasele, kes protesti märgina Nõukogude okupatsiooni vastu süütas end 1972. a selles kohas põlema. See sündmus tõi linnas kaasa demonstratsioonid, inimesed nõudsid Leedule vabadust. Ausammas avati 2002. a sündmuse 30. aastapäevaks.

21. KAUNASE RIIKLIK DRAAMATEATER

(Laisvės al. 71)

www.dramosteatras.lt

Leedu esimene professionaalne statsionaarne draamateater kandis 1920.–1922. a nime „Dramos vaidykla“ (draama näitemaja). Teatrihoonest sai üks XX saj sotsiaallrealistliku arhitektuuri eredamaid näiteid Leedus. Sellel on monumentaalne, teatraalselt dekoratiivne fassaad. Kaunase draamateatris on ürituste tarvis kuus erinevat loomeruumi.

22. LEEDU PANGA HOONE

(Maironio g. 25)

1924. a arhitektuuriprofessor M. Songaila projekteeritud maja on üks Leedu sõdadevahelise aja luksulikumaid ja esinduslikumaid hooneid. Klassikalised arhitektuurielemendid, kallid materjalid ja kunstiteosed annavad tunnistust iseseisva Leedu ambitsioonidest, noore riigi kasvavast majanduslikust võimsusest ja usust maa tulevikku. Hoone kolmandal korrusel oli peaminister Augustinas Voldemarase korter koos raamatukogu, kabineti ja ametlike vastuvõturuumidega, samuti pangajuhtide korterid. Leedu Panga hoone otstarve ei ole selle ehitamisest kuni tänase päevani muutunud. Hoones on kogu aeg asunud pangad.

23. KURADIKESTE MUUSEUM

(V. Putvinskio g. 64)

www.ciurlionis.lt

Maaailma ainukesest kuradimuuseumist leiata üle 3000 kuradikese. Siinsed eksponaadid on muuseumisse jõudnud Armeenias, Jakuutiast, Mehhikost, Kuubalt, Ukrainast, Jaapanist ja mujalt.

24. MIKALOJUS KONSTANTINAS ČIURLIONISE NIMELINE RIIKLIK KUNSTIMUUSEUM

(V. Putvinskio g. 55)

www.ciurlionis.lt

M. K. Čiurlionis on maailmakuulus leedu kunstnik ja helilooja. Tema loominguga ajajärk vältas veidi üle kümne aasta, ent selle aja jooksul jõudis ta luua rohkem kui 400 muusikateost ja maalida enam kui 300 pilti. Čiurlionise loomingus põimuvad neoromantismi, sümbolismi ja art nouveau kunstilised ideed. Muuse-

Kaunase riiklik muusikateater ja linna aed

mi kogudesse kuuluvad Leedu kuulsaima helilooja Čiurlionise pärand, leedu rahvakunsti ja Leedu kunstielu arhiivid, XV–XX saj leedu kujutatav kunst ja tarbekunst, samuti tarbekunst välismaalt. Tänapäeval asub Čiurlionise muuseumiga samas hoones (ainult teisel poolel) ka Vytautas Suure sõjamuuseum.

25. VYTAUTAS SUURE SÕJAMUUSEUM JA SELLE AED

(K. Donelaičio g. 64)

www.vdkaromuziejus.lt

Sõjamuuseumi kollektsioonis on arheoloogilised leiud, külm- ja tulirelvad, sõjaline varustus, välisriikide sõjaväemundrite kogu, samuti asjad ja dokumendid üle Atlandi lennanud Lituaniast. Pidevalt uuendatavad ekspositsioonid ja näitused võimaldavad tutvuda Leedu ja maailma sõjandusega alates iidsetest aegadest, keskendudes tähtsaimatele ajaloosündmustele. Muuseumi hakati looma 1919. a. Koos sellega ka aeda, mis on pühendatud Leedu iseseisvuse eest hukkunute mälestuseks. Aeda on püstitatud põllukividest mälestusmärk Leedu vabaduse eest hukkunutele. Samas on ka altar, kus põleb igavene tuli, tundmatu sõduri

haud, samuti Bernardas Bučase kuulus skulptuur „Külvaja“, mille vari „külvab“ Öösel tähti. Aia keskne vaatamisväärsus ja ühtlasi üks linna sümboloid on vabadussammas. Muuseumi aias saab kuulata kellatorni 35 kellast koosneva kariljoni kontserti ja imetleda Leedu iseseisvuse eest hukkunute mälestuseks püstitatud puuriste (Leedu ristinikerduskunst – traditsiooniliste leedu ristide valmistamine kui leedu rahvakunsti haru kanti 2001. a UNESCO suulise ja vaimse kultuuripärandi meistriteoste nimistusse). Siin asub ka raamatukandjate aiake, kus on kuulsaimate raamatukandjate auks rajatud sein ja monument „Raamatukandja“. Tänapäeval on sõjamuuseumi aed esinduslik linnaväljak, kus tähistatakse paljusid riigile ja linnale olulisi tähtpäevi.

26. ŽALIAKALNISE KÖISRAUDTEE

(Aušros g. 6)

www.kaunoliftai.lt

Žaliakalnise (‘rohema’) piirkonna järsule künkanõlvale on rajatud lühiraudtee, mille vaguneid veetakse trossiga. Tegu on unikaalse transpordivahendiga, millel on toimivad veoseadmed, autentsed sõjaeelsed vagunid, puust pingid ja jaa-

mahooned. Kõisraudtee töötab alates 1931. a. Vagunisse mahub 25 reisijat, selle liikumiskiirus on 1,4 m/s ja sõit kestab 1 min, 40 s. Žaliakalnise funikulöör sõidutab inimesi mägke, kust avaneb võrratu panoraamvaade linnale. Kõisraudtee viib kesklinnast üles Kristuse ülestõusmise basiilika juurde.

27. KAUNASE KRISTUSE ÜLESTÕUSMISE BASIILIKA

(Žemaičių g. 31A)
www.prisikelimas.lt

Kui Leedus taastati iseseisvus, sündis 1922. a. Kaunases (tollases ajutises pealinnas) mõte ehitada kirik, mis sümboliseeriks tänulikkust Jumalale tagasi saadud vabaduse eest. Seda hakati arhitekt K. Reisoni projekti järgi inimestelt kogutud annetuste eest ehitama 1932. aastal. Töö oli juba lõpusirgel, puudus vaid interjäär ja välisseinad olid krohvimata, kui Leedu kaotas iseseisvuse ja 1940. a kirik konfiskeeriti. 1952. a asus seal raadiotehase mehaanikatehnik. Alles 1989. a tagastati hoone religioossele kogukonnale. 2004. aastal – seitse aastakümnet pärast ehituse algust õnnistati kirik sisse. Täna sel päeval veedab iga basiilikakülastaja meelsasti aega terrassil, kust avaneb imeline vaade Kaunasele ja selle ümbruskonnale.

28. JAN ZWARTENDIJKI MEMORIAAL

(Laisvės al. 29 ees)

Leedu Vabariigi President Dalia Grybauskaitė ning sadade kohalike huviliste ja linnakülastajate osavõtul avasid Madalmaade kuningas Willem-Alexander ja Zwartendijki lapsed 2018. a juunis hollandi kunstniku Giny Vosi loodud memoriaali – valgusinstallatsiooni. Laisvės allee kohal rippuv silmatorkamatu konstruktsioon sümboliseerib holokaustist päästetud elusid ja lootust.

29. KAUNASE PILDIGALERII

(K. Donelaičio g. 16)
www.ciurlionis.lt

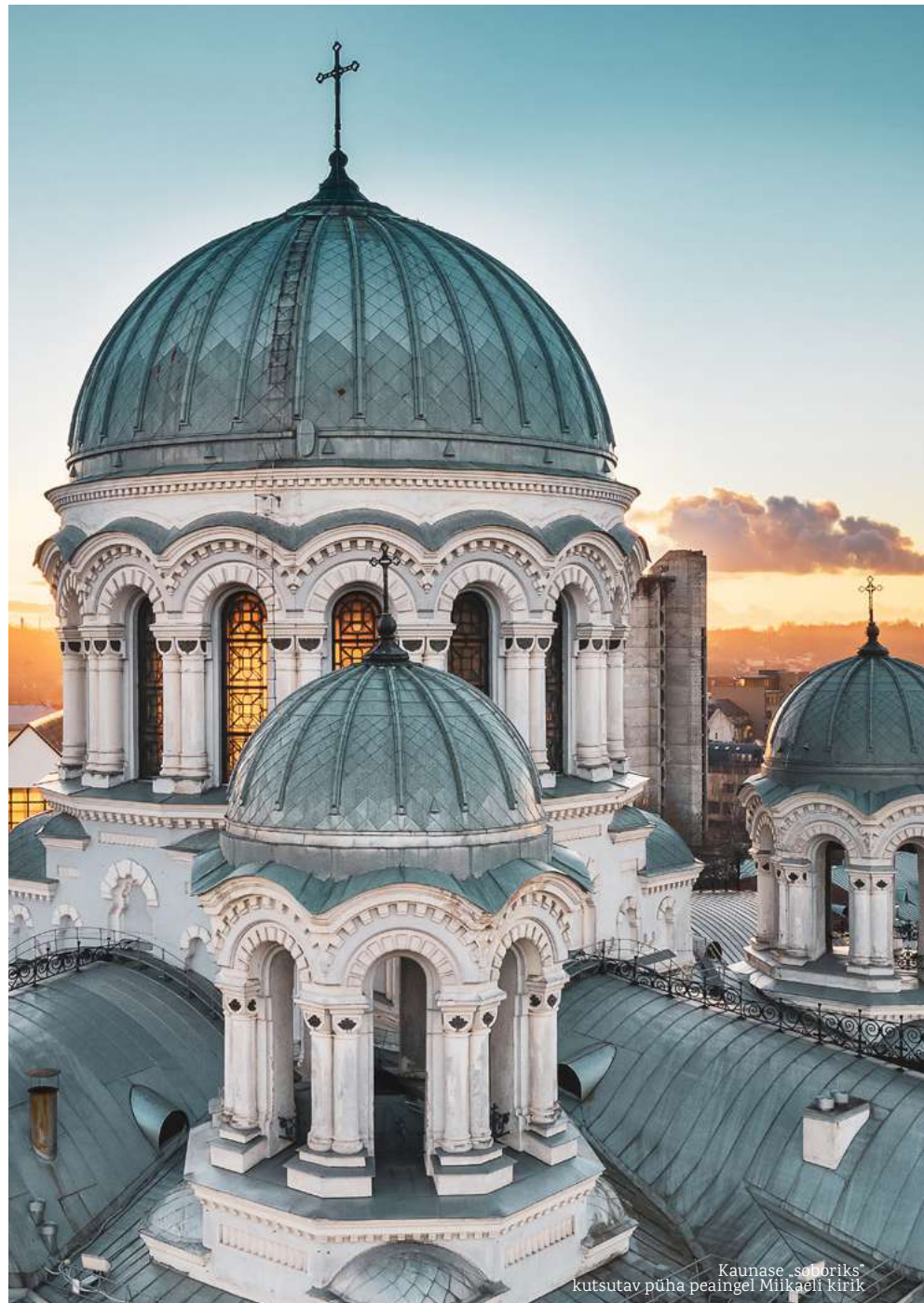
1979. a asutatud galeriis toimuvad leedu ja väliskunstnike näitused, haridusprogrammid ning erinevad kunstiprojektid. Siin on välja pandud suur osa prof Algimantas Miškinis kunsti- ja ikonograa-

fiakogust, mille ta linnale kinkis. Galerii peasaalis asub huvitav installatsioon „Must auk“, mille tuntud jaapani kunstnik Ay-O on pühendanud oma Kaunases sündinud kaasteelisele, avangardismi rajajale Jurgis Mačiūnasele.

30. KAUNASE „SOBORIKS“ KUTSUTAV PÜHA PEAINGEL MIIKAELI KIRIK

(Nepriklausomybės a. 14)

See uusbütsantsi stiilis hoone kõrgub Vabaduse allee idapoolses osas keset spetsiaalselt kujundatud platsi. Õigeusu kirik ehitati 1895. a Vene tsaar Aleksander III tellimusel Kaunase kindlustuse armee-garnisoni esindushooneks. See väljendas luksust ja väljapeetust. Pühakojade projekteerisid vene arhitektid ja kaunistasid Peterburi kunstnikud. 1919. a kohandati see ümber katoliku püha peaingel Miikaeli kirikuks. Alates 1965. a sai kirikust vitraaži- ja skulptuurigalerii. Pärast iseseisvuse taastamist tegutseb püha peaingel Miikaeli kirik jälle ning endised eemaldatud ristid on taas üles pandud. Siin toimuvad sageli kirikumuusika kontserdid, näitlejate etteasted ja alalsed näitused.

Kaunase „soboris“ kutsutav püha peaingel Miikaeli kirik

31. MYKOLAS ŽILINSKASE KUNSTIGALERII

(Nepriklausomybės a. 12)
www.ciurlionis.lt

1989. a. rajatud galeriile on nimi pandud kuulsa kunstikogu Mykolas Žilinskase auks, kes rikkas Leedu kunstikollektsioone oma kogutud taistega. Galeriis on hoiul Žilinskase poolt Kaunasele kingitud kunsteoste kollektsioon: Vana-Egiptuse kunst, Euroopa XVII–XX saj tarbe- ja dekoratiivkunst, Itaalia XVII–XVIII saj maalikunst, Lääne-Euroopa XIX saj II poole ja XX saj maalikunst ning XX saj I poole Balti riikide maalikunst ja skulptuur. Galerii hoovis seisab kuulus P. Mazūrase loodud skulptuur „Inimene“, mis kujutab alasti inimest. Lustakate kampaaniate raames pannakse „Inimene“ vahel riidesse (nt talvel, et ta „külma ei saaks“).

32. JURGIS MAČIŪNASE PLATS

(Donelaičio g. / Parodos g. / Vytauto pr. ristmik)

Maailma esimene plats, kuhu ei ole või-

malik pääseda ja mida ei ole jalakäijatele isegi näha. Sellise idee pakkus linnale välja ja tegi 2017. a juulis teoks kunstnik Naglis Rytis Baltušnikas. Plats on valge värviga joonistatud Parodos mäe jalamile, kus ristuvad Parodos ja K. Donelaičio tänav ning Vytautase prospekt. Teekattel on valge värviga maalitud keelt näitav Fluxuse asteek. See koht valiti kunstiteose jaoks sellepärast, et ristmik asub Parodos tänavaja maja nr 1 ees, kus veetis oma lapsepõlve Jurgis Mačiūnas – üks Fluxuse liikumise käivitajaid. Tema järgi saigi liigipääsematu platsi nime.

33. KAUNASE MOŠEE

(Totorių g. 6)

See on Leedu ainus kivimošee. Väikese ruumalaga kompaktses mošees põimuvad ajaloolised vormid ja idamaised motiivid, millega hoone otstarve esile tuuakse. Hoone siluetti on kujundatud tüüpiliste mošearhitektuuri elementidega – elliptilise kupli ja kõrge neljakandilise, ülespoole kitseneva torniga (minaretiga). Kaunase mošeel on vaid

üks sissepääs, kuid kaks korrust – esimesel palvetavad mehed, teisel korrusel on avar rõdu naiste jaoks.

34. SUGIHARA MAJA

(Vaižganto g. 30, kesklinnast 3,2 km kaugusel)
www.sugiharahouse.com

1999. a Leedu ja Belgia intellektuaalide ja ettevõtjate ühistööna sisse seatud maja Jaapani diplomaat Chiune Sugihara mälestuseks. 1939.–1940. a tegutses hoones Jaapani konsulaat. Sugihara sai kuulsaks sellega, et päästis teise maailmasõja ajal ligikaudu 6 000 Leedu, Poola ja Saksa juudi elu. Mees väljastas neile „elu viisid“ Jaapanisse ilma, et tal oleks selleks Jaapani valitsuse ametlik heakskiit.

35. TAMMIK (AŽUOLYNAS)

(Sporto g., kesklinnast 3,6 km kaugusel)
Kaunases on Euroopa suurim tammik. Selle pindala on 84,42 ha. Tammiku territooriumil saab jalutada luuletaja Adomas Mickevičiuse orus ja lauluväljakul, imetleda tarva skulptuuri „Stumbras“ ning Leedu legendaarsete lendurite Steponas Darius ja Stasys Girėnase lennu mälestuseks püstitatud monumenti. Tammik on armastatud jalutus- ja sportimiskoht.

36. STUMBRASE MUUSEUM

(K. Būgos g. 7, kesklinnast 3,2 km kaugusel)

Ainulaadne võimalus tutvuda Leedu alkoholitootmise tekkeloo ja arenguga, degusteerimisreeglite ja -iseärasustega. Siin saate teada, kuidas valmistatakse ja villitakse tänapäeval Stumbrase jooki. Muuseumis demonstreeritakse tootmisprotsessi kasutatavaid aparate, etikette ja taarat.

37. VYTAUTAS SUURE ÜLIKOOLI KAUNASE BOTAANIKAAED

(Ž. E. Žilibero g. 6, kesklinnast 5 km kaugusel)
www.botanika.vdu.lt

1923. a. rajatud botaanikaaed ootab maa-igilesele tutvusetekke lummava taime-maailmaga. Leedu suurim roosiaed, maailmasõjavahelist aega meenutav kasvumaja, tiikide ja romantiliste sillakestega imekaunis lopsakas park ning Aukštoji Freda mõisa ajalooõnguline

ümbrus on suurepärane keskkond puhkuseks ja vaba aja sisukaks veetmiseks.

38. KAUNASE FORDID

IX fort – Žemaičių pl. 73, kesklinnast 7 km kaugusel,
VII fort – Archyvo g. 61, kesklinnast 3 km kaugusel,
VI fort – K. Baršausko g., kesklinnast 7 km kaugusel,

www.9fortomuziejus.lt
www.septintasfortas.lt
www.kaunotvirtove.lt

Esimese maailmasõja eelõhtul ääristati Kaunase linn üheksa forti, nende vahel asuvate pataride ja muude kaitserajatistega. Kaunase kindlustus on ehe näide tolaegsetest insenerilahendustest ja ehitusvõimalustest. VII ja IX fort on avatud külastuseks. Sealses muuseumis saab tutvuda kindlustuste ehitusajaloo-ga.

39. ŽALGIRISE AREEN

(Karaliaus Mindaugo pr. 50)
www.zalgiriaarena.lt

2011. a. avati Kaunases Baltimaade suurim mitmfunktsiooniline areen Žalgirio arena, kuhu mahub kuni 17 500 pealtvaatajat. Siin toimuvad mitmesugused sündmused korvpalli-, käsipalli-, võrkpalli-, saaljalgpalli-, kulturismi-, fitnessi- ja iluuisutamisevõistlustest kuni kontsertide, etenduste, filmifestivalide, messide ja privaatsete üritusteni. Siin on õdus restoran Sala. See on koduareen Kaunase Žalgrisele – kaunaslaste kõige armastatumale ja enim tituleeritud Leedu võistkonnale, kes võtab mõõtu Euroopa kõrgeima taseme võistlustel. Neile, kes soovivad lähemalt tutvuda areeni arhitektuuriliste lahenduste, Žalgrise ajaloo, korvpalli ja fännidega, korraldatakse ekskursioone.

Miski ei paku suuremat elevust ega emotsioonipuhangut kui Euroliiga võistluse pealtvaatamine rahvast täis Žalgirise areenil. Seda lihtsalt tuleb Kaunases olles kogeda! Kui see on juhtumisi teie esimene Žalgirise mängu külastus nende koduareenil, võib juhtuda, et te ei unusta seda iial. Võimendage oma muljet veelgi – valige pakett „Minu esimene“. Võistluste graafik ja piletid: www.zalgiris.lt.

40. PAŽAISLISE (PÜHIMA NEITSI MAARJA ELISABETHI KÜLASKÄIGU KIRIKU JA KAMALDOLASTE KLOOSTRI) ANSAMBEL

(T. Masiulio g. 31, kesklinnast 11 km kaugusel)

www.pazaislis.org

Üks kaunimaid barokkarhitektuuri ansambleid Leedus. See ehitati XVII saj Firenze meistrite (Michelangelo Palloni, Joan Merli, Pietro Perti) järelevalve all kamaldolaste kloostriga. Kloostrit, mille ilu oli hästi teada üle kogu Euroopa, külastasid Rootsi kuningas Karl XII ning Vene imperaatorid Aleksander I ja Nikolai I. Alates 1996. a toimub siin igal suvel rahvusvaheline Pažaislise muusikafestival. Kloostri lõunapoolses ofitsiinis on Pažaislise kloostriansambli sakraalne muuseum ja selle kõrval unikaalne külastuskompleks Monte Pacis, kus saab maitsta ajaloolisi mungaroogasid tänapäevases interpretatsioonis.

Pažaislise ansambel

Leedu vabaõhumuuseum

41. BIRŠTONASE KUURORT

(Birštonas, kesklinnast 46 km kaugusel) Birštonas on üks Leedu vanemaid ja ilusamaid balneoloogiakuurorte, mis on kuulus oma kuninglike juurte poolest. Kuurorti on õnnistatud naturaalse loodusvaradega – mineraalveeallikate, ravimuda, puhta õhu ja tervisele kasuliku kliimaga. Siit leiate sanatooriume, hubaseid hotelle ja restorane, üks Leedu kõrgemaid vaatetorne (55 m).

42. LEEDU VABAÕHUMUUSEUM

(L. Lekavičiaus g. 2, Rumšiškės, Kaišiadoryse r, kesklinnast 27 km kaugusel) www.llbm.lt

Leedu vabaõhumuuseumis Rumšiškės saab tutvuda XVII–XX saj küla-, alevi- ja mõisahoonetega. 174. ha territooriumile on kogu riigi piirkondadest toodud iseloomulikud elu- ja abihooned, siin on ajastutruult taastatud talu- ja küla- kompleksid tüüpilise pisiarhitektuuri ning haljasaladega. Eksponaadid annavad aimu eri perioodide ja sotsiaalsete kihtide hoonete kõige tunnuslikumatest stiilomadustest, planeeringutest, konstruktsioonidest ja kaunistuselementidest. Talud on etniliste regioonide järgi rühmitatud viieks sektoriks: Žemaitija, Aukštaitija, Dzūkija, Suvalkija ja Vāike-Leedu (Mažoji Lietuva). Muuseumis

on välja pandud nendele piirkondadele kõige iseloomulikumad küla- ja talutüübid. Siin on kogu Leedu justkui peo peal. Maist septembrini saab muuseumisse sõita ka laevateed pidi.

KAUNASE RAJON

43. RAUDONDVARISE MÕISAANSAMBEL

(Pilies takas 1, Raudondvaris, Kaunase r, kesklinnast 9 km kaugusel) www.raudondvardiodvaras.lt

Kaunasest vaid 9 km kaugusel Nevėžise jõe ülemterassil asuv Raudondvarise arhitektuuriansambel koosneb mõisast, muudest elu- ja majapidamishoonetest ning pargist. Külastaja silmi paeluvad mõisa kõrvale ehitatud apteek, kasvahoone, hobusetallid ja jääkelder. XVI saj lõpus, XX saj alguses oli see aristokraatide Dziewaltauskiste, Kosakovskiste, Radvilaste, Vorlovskiste, Zabielaide ja Tiškevičuste residents, kes siin valitsesid ja paika arendasid. Praegu on mõisahoones saalid esinduslike ürituste, kontsertide, mitmesuguste koosviibimiste ja pidustuste tarvis, muu hulgas korraldatakse siin laulatusi. Mõisa põhjapoolses osas on Kaunase rajooni muuseum. Mõisa jääkeldris asub Kaunase rajooni ettevõt-

lus- ja turismiinfokeskus. Restaureeritud hobusetall on kohandatud kunstiinkubaatori tegevusteks. Kunagises kasvumajas on avatud restoran.

44. ŽEMAITKIEMIS-BABTYNASE MÕIS

(Žemaitkiemise küla, Kaunase r, kesklinnast 34 km kaugusel) www.senasdvaras.lt

Nevėžise paremal kaldal valendavad Žemaitkiemis-Babtynase mõisa katused. Mõisa rajas XVI saj perekond Šiukšta. Sõdadevahelisel ajal ostis mõisa ära kindral Vladas Nagevičius ja 1999. a ettevõtja Mindaugas Šventoraitis, kes hakkas seda rikast kunsti- ja kultuurikeskust taas ellu äratama. Peale ehitiste on siin taastatud ka haljasalad, lillepeenrad, puude allee ja kunagi mõisa territooriumi nürki tähistanud kabelpostid. Siin toimuvad eliitkunsti üritused – Pažaislise muusikafestivali kontserdid, samuti pleenumid. Mõis on tuntud oma vana transportitehnika kollektsioonide poolest.

45. VANA ZAPYŠKISE PÜHA RISTIJA JOHANNESSE (ŠV. JONO KRIKŠTYTOJO) KIRIK

(Muziejaus g. 1, Zapyškis, Kaunase r, kesklinnast 20 km kaugusel)

Navagrudaki vojevood Povilas Sapiega, kellele kuulusid suured maa- ja metsaalad, ehitas 1578. a oma mõisas Sapiegiškises (hilisema nimega Zapyškis) kiriku. See on üks Leedu vanemaid kivihooneid, kohalike ehitajate püstitatud unikaalne, XVI saj teise poole gooti arhitektuuri stiilinaide. Alates XX saj algusest ei ole kirik religioossel otstarbel kasutuses. 2002. a omistati sellele kultuuripärandi staatust. 2020. a valmis saanud restaureerimistöödega kohandati kirikut veel enam turismi, kontsertide, festivalide ja muude kultuuriürituste tarvis. Kiriku juures toimub igal aastal vahva tuulelohefestival.

46. TADAS IVANAUSKASE OBELYNĖ TALU

(Obelynės g. 8, Akademija, Kaunase r, kesklinnast 9 km kaugusel)

Obelynė park on loodusteaduste professori Tadas Ivanauskase rajatud botaanikapark tema talus Akademijas, Kaunase rajoonis. 1920. a ostis prof Tadas Ivanaus-

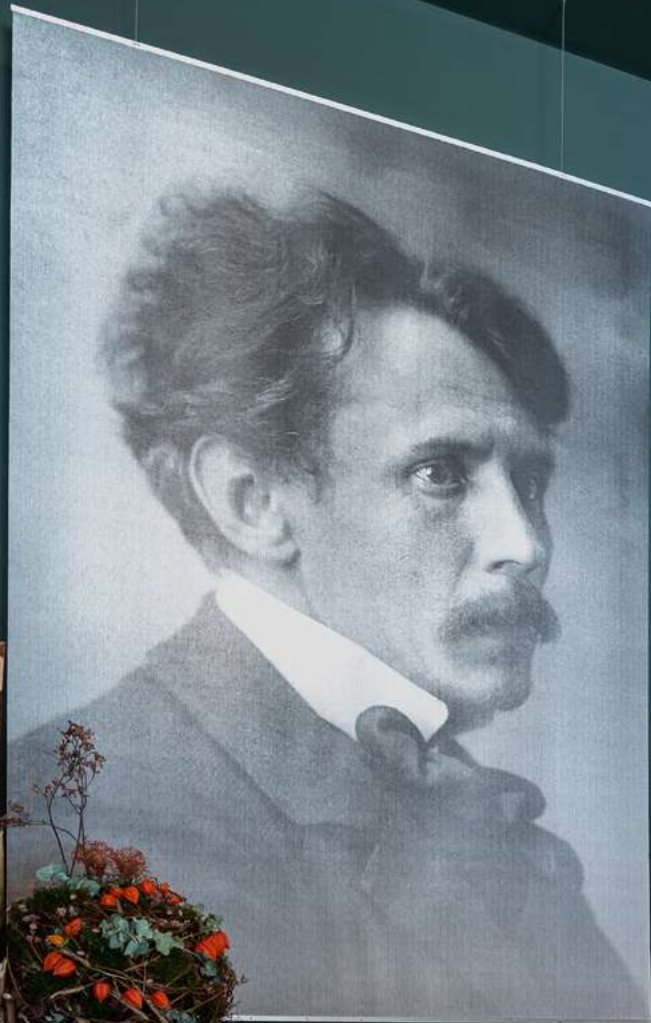
kas 8 ha partsellitava Marva mõisa territooriumist, ehitas selle maa peale elumaja ja muud hooned ning rajas Obelynė botaanikapargi. Pargi nimi tähendab õunaeda ning see tuleb metsikute õuna- ja viirpuude järgi, mis järsakutel lopsakalt õitsevad ja rohkelt saaki annavad. Botaanilisest vaatenurgast huvitav Obelynė park laiub umbkaudu 6,5 hektaril. Pargi taimekollektsiooni kuulub üle 300 eriliigilise ja -kujulise puu ning põõsa. Obelynės kasvavad planeedi iidsemad puud – hõlmikpuu ning 1959. aastast metasekvoia.

47. KUURORTTERRITOORIUM

Kačerginėt, Kulautuvat ja osa Zapyškist hõlmav Kaunase rajooni kuurortterritoorium ootab puhkama. Aleveid ühendavad Nemunase kummalegi kaldale sillutatud jalgrattateed, võimalus veeta aktiivselt aega, imetleda lum mavaid vaateid ning tutvuda tee le jäävate looduslike huviväärsuste ja kultuurimälestistega. Turismihooajal kurseerib marsruudil Zapyškis–Kulautuva–Zapyškis praam, mis võtab lisaks inimestele peale ka jalgrattaid. Jalutuskäikudeks värskes õhus sobivad suurepäraselt Kulautuva terviserajad ja Kačerginė allikarajad.

Restaurant Plomo,
Laisvės al. 15, Kaunas
www.plomocafe.lt

Pasaulį vaizduojuos kaip didelę simfoniją...

M. K. Čiurlionis

M. K. Čiurlionise nimeline riiklik
kunstimuuseum on
ainus paik maailmas, kuhu on
kokku kogutud peaaegu
kogu Leedu helilooja ja kunstniku
M. K. Čiurlionise looming.

Kaunase linnamuuseum, Rahvamuusika osakond

Kui viibite Kaunases, külastage vähemalt paari siinset muuseumi. Uurige püsiekspositsioone ja vaadake ringi lühiajalistel näitustel. Ajaloo-, kunsti-, memoriaal- ja muude teemade muuseumid on hea võimalus tutvuda linna ja piirkonna kultuuri ja ajaloo, avardada silmaringi ja sisukalt aega veeta.

KAUNASE MUUSEUMID:

1. M. K. Čiurlionise nimeline riiklik kunstimuuseum (V. Putvinskio g. 55) ja selle filiaalid:

2. M. Žilinskase kunstigalerii (Nepriklausomybės a. 12)

3. Kaunase pildigalerii (K. Donelaičio g. 16)

4. A. Žmuidzinavičiuse loome- ja kollektsioonimuuseum / Kuradi-muuseum (V. Putvinskio g. 64)

5. Leedu Vabariigi Ajalooline Presidendiloss Kaunases (Vilniaus g. 33)

6. A. ja D. Galaunėde majamuuseum (Vyduo al. 2)

7. L. Truikys ja M. Rakauskaitė majamuuseum (E. Fryko g. 14)

8. J. Zikarase majamuuseum (J. Zikaro g. 3) www.ciurlionis.lt

9. Kaunase linnamuuseum (Rotušės a. 15) ja selle filiaalid:

10. Lossi osakond (Pilies g. 17)

11. M. ja K. Petrauskaste osakond (K. Petrausko g. 31)

12. J. Gruodise osakond (Salako g. 18)

13. Rahvamuusika osakond (L. Zamenhofo g. 12) www.kaunomuziejus.lt

14. Maironise leedu kirjanduse muuseum (Rotušės a. 13) ja selle filiaalid:

15. B. ja V. Sruoga majamuuseum (B. Sruogos g. 21)

16. J. Grušase majamuuseum (Kalniečių g. 93)

17. J. Tumas-Vaižgantas korter-muuseum (Aleksoto g. 10-4)

18. S. Nėrise ja B. Bučase maja-muuseum (S. Nėries g. 7)

19. Lastekirjanduse muuseum (K. Donelaičio g. 13) www.mairioniomuziejus.lt

20. Vytautas Suure sõjamuuseum (K. Donelaičio g. 64) ja selle filiaalid:

21. Põrandaalune trükikoda ab (Saliai küla, Domeikava vald, Kaunase r) www.vdkaromuziejus.lt

22. Kaunase rajooni muuseum (Pilies takas 1, Raudondvaris, Kaunase r) ja selle filiaalid:

23. Traditsioonilise käsitöö keskus (Raguvo g. 66, Biliūnai küla, Kaunase r)

24. A. ja J. Juškade etnokultuuri muuseum (Kauno Mažoji g. 2, Vilkija, Kaunase r)

25. Babtai koduloomuuseum (Nevėžio g. 3, Babtai, Kaunase r)

26. Tadas Ivanauskase Obelynė talu (Obelynės g. 8, Akademija, Kaunase r) www.krmuziejus.lt

27. Kaunase kindlustuse VII fort (Archyvo g. 61) www.septintasfortas.lt

28. Kaunase IX ford muuseum (Žemaičių pl. 73) www.9fortomuziejus.lt

29. Kaunase Tadas Ivanauskase zoologiamuuseum (Laisvės al. 106) www.zoomuziejus.lt

30. Leedu lennundusmuuseum (Veiverių g. 132) www.lam.lt

31. Leedu haridusajaloo muuseum (Vytauto pr. 52) www.lsim.lt

32. Perkūnase maja (Aleksoto g. 6) www.perkunonamas.lt

33. Dažaislise kloostripärandi muuseumiekspositsioon (T. Masiulio g. 31) www.pazaislis.org

34. Sugihara maja (Vaižganto g. 30) www.sugiharahouse.com

35. Stumbrase muuseum (K. Būgos g. 7) www.stumbras.lt

36. Tuumapunker (Raudondvario pl. 164A) www.atominisbunkeris.lt

37. Vääriskivide (gemmoloogia) muuseum (Kurpių g. 13) www.dusafyrai.com

38. Leedu meditsiini- ja farmaatsiaajaloo muuseum (Rotušės a. 28) www.lsmuni.lt

39. Ekspositsioon „Diplomaatia loomine 100“ (K. Donelaičio g. 58) www.vdu.lt

40. President Valdas Adamkuse raamatukogu-muuseum (S. Daukanto g. 25) www.adamkuslibrary.lt

41. Kaunase peapiiskopkonna muuseum (M. Valančiaus g. 6) www.kaunoarkivyskupija.lt/kam

42. Kaunase nukuteatri muuseum (Laisvės al. 87A) www.kaunoleles.lt

43. Leedu spordimuuseum (Muziejaus g. 7, 9) www.lietuvosssportomuziejus.lt

Nemunase ja Nerise jõe ühinemiskohas olnud asulat, millest kasvas välja Kaunase linn, on esimest korda mainitud 1361. a. Asula kõrvale oli Saksa ordu rünnakute tõrjumiseks juba rajatud kivist loss, mis mängis tähtsat osa nii linna kui ka kogu Leedu riigi kaitsesüsteemis.

1408. a andis Leedu suurvürst Vytautas Kaunase linnale Magdeburgi õiguse. Selle alusel sai linn endale autonoomia, mida kinnitasid hiljem privileegidega kõik Leedu suurvürstid. Kaunase linna kasvule andsid suurt hoogu soodne geograafiline asend ja veeteed – Nemunas ja Neris võimaldasid linna kaupmeestel astuda järk-järgult kaubandussuhetesse Gdanski, Toruńi ja Kaliningradiga. XV sajandist toimus Kaunases toll, mis reguleeris kogu riigi vee- ja maismaateid pidi liikunud kaubandust naabri Preisimaaga. XVI sajand oli Kaunase jaoks suur tõusuaeg. Siin hakkas tegutsema esimene kool, haigla-varjupaik (vaestemaja) ja apteek ning käsitöölised hakkasid koonduma tsunftidesse. Sajandi lõpus paistis Kaunas enamiku teiste Leedu suurvürstiriigi linnade seas silma kivihoonete rohkuse poolest. XVII saj I poolel ümbritseti linn kivimüüriga. Ent XVII saj keskpaigas tabasid linna sõjad ja kuus aastat (1655–1661) kestnud Vene tsaariarmee okupatsioon, mille pärast osa linlasi oli sunnitud Preisimaale põgenema. Lisaks vallandus neil aastail katkupeidemia. See kõik pani tugeva põntsu Kaunase heaolule. Taastuva Kaunase kurnas veel kord läbi Põhjasõda (1700–1721). 1732. a laastas linna suur tulekahju. Linna arengut pidurdasid riigi poliitilised krahhid ja Vene impeeriumi sõjaväe sagedased sissetungid (1734, 1735, 1748, 1767–1775).

Linn taastub

Linna jalule tõusmise tundemärke võib täheldada XVIII saj II pooles – jätkus 1732. a tulekahjus rängalt kannatada saanud kogudusekiriku rekonstrueerimine, 1781. a lõpetati Raekoja rekonstruktsioon, 1786. a ehitati nn läbisõidumaja, mida võib pidada linna esimeseks hotelliks, 1792. a nummerdati ära linna hooned ning 1794. a ehitati sillad üle Nemunase ja Nerise.

Rahutused jätkuvad

1795. a pärast Leedu-Poola riigi kolmandat jagamist jäi Kaunas Tsaari-Venemaa valdusesse. 1801. a laastas linna veel üks suur tulekahju. 1812. a sattus Kaunas Venemaa ja Prantsusmaa vahel alanud sõja keerisesse. Prantsusmaa imperaator Napoleon Bonaparte ületas mitmesaja tuhandelise armeega linna lähistel Nemunase jõe. Kaunas oli selles sõjas esimene linn, mille Napoleoni sõjavägi vallutas. Seda laastati sõja ajal kaks korda – kui Suur armee linna marssis ja kui sealt taandus.

Moodsa linna poole

1843. a sai Kaunas värskest loodud kubermangu keskuseks. 1847. a hakati bulvari tüüpi tänavana kujundama Nikolai prospekti (praegune Vabaduse allee). 1862. a ehitati raudtee ja esimene modernne raudteesild üle Nemunase. 1898. a hakkas tööle esimene elektrijaam. Linna kultuurielu elavdas tsaarivõimu 1864. a otsusega Žemaitija (Telšiai) piiskopiskuse ümber tõstmine Varniaist Kaunasesse. 1870. a loodi Kaunase raamatukogu, kes asutas linna esimese avaliku raamatukogu, kuid igasugust aktiivsemat kultuurialgatusi pärssis Venemaa poliitika, mis surus maha mis tahes rahvusliku tegevuse. 1879. a omistati Kaunasele Vene impeeriumi piiri I klassi sõjakindlustuse staatus. Aastast 1882 kuni esimese maailmasõjani ümbritseti Kaunas kaitsekindlustustega, fortide ja patareide rõngaga. 1895. a püstitati vene sõduritele mõeldud kirik. 1892. a hakkas koostöös šveitsi insener E. O. Dupontiga Kaunases tööle hobutramm ehk konka, mille liin ulatus Raekoja platsist raudteejaamani. Samal aastal ehitati ka 500-kohaline linnateater.

Kaunas ajutise pealinnana

Kui puhkes esimene maailmasõda, sattus Kaunas aastatel 1915–1918 Saksa okupatsiooni alla. Pärast esimest maailmasõda hakkas Leedu looma oma vabariiki. Kui venelased 1919. a Vilniuse vallutasid, asutati Kaunases riigi nõukogu ja ministrite kabinet. 1920. a, mil Vilnius langes poolakate kätte, sai Kaunasest ajutine pealinn ja Leedu tähtsaim linn. Samal aastal kogunes Kaunases Asutav Seim, mis pani taastatud riigile õigusli-

IX fordi juurdepääsu 32 m kõrgune kolmest skulptuurirühmast natsi mi ohvrite mälestussammas

ku aluse. Kaunas oli ajutine pealinn 1939. aastani. Riigi poliitilise, kultuurilise ja majandusliku keskusena tõusis Kaunas sõdadevahelisel ajal tasapisi jalule, saades euroopaliku moodsa ilme. Linna kerkisid uued uhked ehitised (sõdadevahelise Kaunase arhitektuur), värskendati vanu hooneid, ehitati sildu. 1929. a hakkasid linnas sõitma bussid. Ühenduse parandamiseks hakkas 1931. ja 1935. a inimesi vedama Žaliakalnise ja Aleksotase kõisraudtee. 1920. a avas ukseid ooperiteater, kahe aasta pärast riiklik teater. 1922. a asutati ka Leedu Ülikool, mis nimetati 1930. a ümber Vytautas Suure (Vytauto Didžiojo) järgi. 1938. a toimusid Kaunases esimesed rahvuslikud olümpiamängud. 1939. a korraldati Euroopa korvpalli esivõistlused, mille tarvis ehitati 5000 inimest mahutav spordihall. 1940. a juunis okupeeris Vene sõjavägi Leedu riigi. Teise maailmasõja ajal, 1944. a vallutas NSVL-i armee Kaunase. Algas teine Nõukogude okupatsioon. 1990. a taastati Leedu iseseisvus ning Kaunasel avanesid arengu- ja koostöövõimalused välisriikide linnadega.

KAUNASE KINDLUSE AJALUGU

Leedu kahe suurima jõe ühtimiskohas asuv Kaunas on iidsetest aegadest mänginud Leedumaa kaitsmises tähtsat rolli. Selle paiga strateegiliselt erilist asendit on hinnanud ka Venemaa, kes vallutas Leedu alad 1795. a. Naabritega aina teravamaks muutuvad suhted sundisid mõtlema territooriumi läänepiiri tugevdamisele. 1879. a allkirjastas tsaar Aleksander II määruse Kaunase kindlustamiseks ja 1880. a veebruariks olid koostatud pikaajaliste kindlustuste plaanid. Linna pidi ümbritsema 7 fordi ja 12 statsionaarse patarei rõngas. Kahe aasta pärast, 24. aprillil 1882. a algasid ametlikult Kaunase kindlustuse ehitustööd. Fordid püstitati mitmes etapis: kõigepealt sillutati tee kindlustusrajatisteni, tehti maaparandustööd, seejärel ehitati kasarmud, püssirohulaod ja muud objektid. Ühe fordi ehitus kestis umbes 3–5 aastat. Peale fortide ja patareide algas 1885. a kummalgi Nemunase kaldal tsentraalsete kaitsekindlustuste ja keskladude ehitus. Fortide rõnga taha loodi kindlustuse infrastruktuur

– ehitati komandantuur, intendantuur, staap, inseneride talitus, sõjaväeinserneride maja, teenistujate ja ehitajate elumajad, telefoni-telegraafi, elektri- ja pumbajaam, sõjaväeraudtee jaam, elevaator, veski, teraviljahoidlad, sõjaväetuvide jaam, tuletõrjejaam ja sadamad. Žemieji Šančiais ja Aukštoji Panemunės tekkisid sõjaväelinnakud. Hooletusse ei jäetud sõdurite hingeelugi – aastatel 1891–1895 ehitati Kaunase õigeusu kirik (püha peaingel Miikaeli kirik). 1889. a algas Nerise jõe paremal kaldal VIII fordi ehitus. 1903.–1913. a kerkis Kaunases loodes kõrgel üleval kõige uuem ja moodsam IX fort. See on esimene ja ainus seni säilinud Kaunase kindlustuse fort, mille ehituses on kivi asemel kasutatud betooni. 1913. a kinnitati kindlustuse tugevdamise plaan. Selle kohaselt oli kavas ehitada veel 12 uut forti ja 12 tugipunkti, moodustades nõnda linna ümber teise, suurema (47,17 km pikkuse) kindlustusrõnga. Tööd peatas 28. juulil 1914. a alanud esimene maailmasõda. Sõja ajaks jõuti täielikult lõpetada 9 fordi ja 10 patarei ehitus. 18. augustil 1915. a hõivas Saksamaa Vene impeeriumi

I klassi Kaunase maismaakindlustuse.

Fordid tänasel päeval

Kui sõda lõppes ja Leedu taastas oma iseseisvuse, ei kasutatud Kaunase kindlustusi nende esmasel otstarbel enam mitte kunagi. Kaunase kindlustusrajatiste administratiivhooned võttis üle Leedu riigiparaat, aga forte on kasutatud mitmesuguseks muuks otstarbeks – vanglana, ladudena, arhiividena, korteritena jm. Kui Leedu sattus II ilmasõja ajal Natsi-Saksamaa võimu alla, kasutati IV, VII ja IX forti rahumeelsete elanike massihukkamiste kohana. Tänapäeval on linlased ja Kaunase külalised oodatud VII ja IX fordis tegutsevatesse muuseumidesse, et tutvuda selle gigantse kaitseobjekti ajaloo.

Kaunase kindlustuse VII fort

(Archyvo g. 61) www.septintasfortas.lt

IX fordi muuseum

(Žemaičių pl. 73) www.9fortomuziejus.lt

Kaunase kindlustuse park

www.kaunotvirtove.lt

EUROPE STARTS IN
KAUNAS OF 1919-1940

EUROPEAN
HERITAGE LABEL

Sõdadevahelise aja (1919–1940) unikaalse modernismiarhitektuuri poolest tuntud Kaunasele omistati 2015. a Euroopa pärandi märk. Euroopa pärandi märk on Euroopa Liidu algatus, mille eesmärk on tähistada valitud pärandipaikade ajaloolist ja kultuurilist olulisust Euroopale ja Euroopa Liidu loomisele.

Kaunase visiitkaart on sõdadevahelise aja arhitektuur. XX saj l poolel Leedu keskuseks saanud linnas on praegugi tunda moodsa tänapäevalinna rütmi.

Pärast esimest maailmasõda taastas Leedu oma riikluse, kuid ajalooliste asjaolude tõttu sai Kaunasest Leedu kõige tähtsam linn. Kaunasesse koondusid võimuasutused ja haritlaskond. Tööstus hakkas arenema. Kaunas võttis riigi pealinna rooliratta üle ning Kaunasest sai modernse vaba Leedu sümbol. Sellele aitasid kaasa ka soodsad asjaolud – ühiskond oli muutusteks valmis ning linn vajas mitmesuguse otstarbega hooned, mida said projekteerida andekad ja osavad arhitektid, kes olid välismaal õppinud ja Leetu naasnud, tulvil värskeid ideid. Riigi pealinna funktsioone täites sai Kaunas XX saj esimeses pooles Euroopa kaardil ootamatult ainulaadse tähenduse. Uuendusmeelse linna loomisel sobitusid noore riigi arhitektid harmooniliselt Euroopa konteksti. Ajutises pealinnas kerkinud üksikud hooned, kvartalid ja kompleksid mõjutasid olulisel määral kogu linna kuvandit. Kaunasest sai teaduse, kultuuri ja hariduse keskus – siin asutati sellised institutsioonid nagu Leedu Ülikool, kunstikool, kehakultuuri kõrgem kool, draamateater, ooperiteater, raadio, sõjamuuseum ja astronoomiaobservatoorium. Kaunases arenes kiiresti tööstus, käis aktiivne euroopalik elu, suurt tähelepanu pöörditi kultuurile ja spordile. Sellest tulenevalt ehitati 1939. a spordihall, kus Leedu meeste korvpallikoondis võitis teist korda Euroopa meistritiitlit, justkui pärjates Kaunase Euroopa silme ees. Kaunase muutumine euroopalikuks linnaks on jätnud eredad jäljed Leedu riigi hilisemas arengusse – see tõi kaasa rahva soovi võidelda vabaduse eest ja murda läbi Nõukogude okupatsiooni ahelatest ning kujundas välja linna vaimse identiteedi ja füüsilise näo. See oli alles teine arhitektuuriperiood (pärast barokki), mil Leedu arhitektuur astus kogu Euroopaga sama sammu. 20 aastaga kujunenud sõdadevahelise Kaunase külluslik arhitektuur ja selle tihe kontsentratsioon linnas on unikaalne nähtus kogu Euroopas. Sellest võib rahvusvahelises modernismikontekstis leida nii tollase

Bauhausi stiili tendentse kui ka kordumatut leedupärast, rahvuslikku stilistikat, mis eristab sõdadevahelise Kaunase modernset kvaliteetarhitektuuri Euroopa üldisest kontekstist.

SÕDADEVAHELISE AJA ARHITEKTUURI HOONED:

- 1. Leedu Posti endine keskkontor**
(Laisvės al. 102)
- 2. Kaunase riiklik muusikateater**
(Laisvės al. 91)
- 3. Kaunase linnavalitsus (end hoiuühistu)**
(Laisvės al. 96)
- 4. Kaunase riiklik filharmoonia (end justiitsministeeriumi ja seimi hoone)**
(L. Sapiegos g. 5)
- 5. Leedu Panga hoone**
(Maironio g. 25)
- 6. Hoonekompleks**
(V. Putvinskio g. 52, 54, 56, 60, 62, 64, 66, 68, 70, 72)
- 7. Vytautas Suure sõjamuuseum ja M. K. Čiurlionise nimeline riiklik kunstimuuseum**
(V. Putvinskio g. 55)
- 8. Žaliakalnise köisraudtee**
(Aušros g. 6)
- 9. Kaunase Kristuse ülestõusmise basiilika**
(Žemaičių g. 31A)
- 10. Jonas Jablonskise gümnaasium (end algkool)**
(Aušros g. 3)
- 11. End ettevõtte Pienocentras hoone**
(Laisvės al. 55/S. Daukanto g. 18)
- 12. End ettevõtte Pažanga hoone**
(Laisvės al. 53)
- 13. Kino Romuva**
(Laisvės al. 54)

14. Leedu sõjaväe Kaunase ohvitseride maja

(A. Mickevičiaus g. 19)

15. J. ja G. Lapėnaste kortermaja

(Kėstučio g. 38)

16. Leedu terviseteaduste ülikool

(A. Mickevičiaus g. 9)

17. Dr Jonas Basanavičius nimeline Leedu sõjaväe sõjameditsiiniamet

(Vytauto pr. 49)

18. Kaunase laste ja noorte vabaajakeskus (end Neo-Lithuania hoone)

(Parodos g. 26)

19. Leedu spordiülikool

(Sporto g. 6)

20. Kaunase spordihall

(Perkūno al. 5)

21. M. ja K. Petrauskaste osakond

(K. Petrausko g. 31)

KAUNASE PUITARHITEKTUUR

Puitehitiste traditsioon on Leedus laialt levinud. Ammustest aegadest uuritakse külamaju ja puust kirikuid. Puit oli populaarne ehitusmaterjal ka sõdadevahelise aja Kaunases, sest kivihoonete hind oli võrreldamatult kõrgem ja seda sai endale lubada harv majaomanik. Tänapäeval nähakse linnade puitarhitektuuris esteetiliselt ja etnilist väärtust. Puitarhitektuuri asjatundjad oskavad hinnata nende majade väärtust ning leiavad seda ka vaatlusretkedel Žalialakalnises, Panemunės, Šančiai ja Vilijampolės. Pärandiarmastajate jaoks on puust majad vaieldamatult hinnalised. Ilma nende majadeta kaotaks linn väga tähtsa osa enda kultuurilisest identiteedist. Paraku on vaid väike osa sõdadevahelise aja puumajadest pidanud vastu sotsiaalsete ja majanduslike muutuste ning aja proovikividele, siiski allesjäänutest hoovab endiselt tolaegse Kaunase õdususest tulvil äärelinna hõngu.

OBJEKTID:**22. Arhitekt Antanas Jokimase villa**
(Minties Rato g. 2)**23. Sõjaväelase Antanas Gedmantase maja**
(Žemuogių g. 2)**24. Helilooja Juozas Gruodise villa**
(Salako g. 18)**25. Ettevõtja Pranas Urbonase villa**
(Žemaičių g. 20)**26. Ehitustehnik Jonas Varneckise villa**
(Sietyno g. 17)**27. Juozas ja Stasė Geniušaste villa**
(Tulpių g. 21)**28. Barbora ja Kazys Zubauskaste villa**
(A. Smetonos al. 81)**29. Pedagoog Jonas Dereškevičiause maja**
(Minties Rato g. 24)**30. Kindral-arst Pranas Vaiciuška villa**
(J. Janonio g. 46, Kačerginė, Kaunase r)**31. Insener Viktoras Rėklaitise villa**
(Janonio g. 86, Kačerginė, Kaunase r)**32. Kirjanik Pranas Mašiotase villa**
(Janonio g. 38, Kačerginė, Kaunase r)

Leedu Vabariigi Presidendiloss

Ajalooliste asjaolude tõttu võib ajavahemikku 1919–1940 nimetada diplomaatilise Kaunase ephhiks.

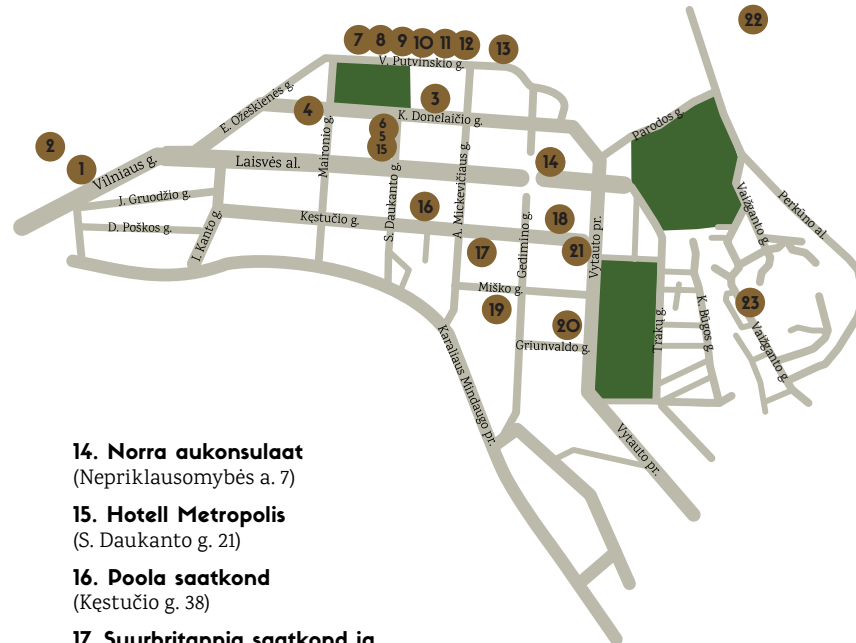
1918. a taassündinud Leedu riigi lugu kujunes nõnda, et Kaunasest sai ajutine pealinn. Seal astus Leedu oma riikluse esimesed sammud – asutas Leedumaa tähtsaimad institutsioonid ja välisriikide diplomaatilised esindused. Kaunase kui ajutise pealinna staatus ei olnud ühegi ametliku dokumendiga sätestatud. Diplomaatitermineid kasutades sai Kaunas de facto Leedu pealinnaks 2. jaanuaril 1919. a, kui ajutine valitsus Vilniusest ümber kolis. Samal aastal nimetati linna kesktnav Vabaduse alleeks ja üks sellega ristuv tee sai taasiseseisvumispäeva auks nime 16. veebruari tänav. Samu nimesid kannavad need tänavad ka praegu. Kaunasest toimusid Leedu ajaloo esimesed presidendivalimised. Riiginõukogu 4. aprilli 1919. a istungil valiti presidendiks Antanas Smetona. Kaunasest kogunes Asutav Seim, mille esimene koosolek toimus 15. mail 1920. a riiklikus teatris (praegune muusikateater). Kau-

nases olid riigi tähtsaimad institutsioonid, sealhulgas Leedu Vabariigi Välisministeerium, kellel oli oluline ülesanne sõlmida välisriikidega diplomaatilisi suhteid ja esindada Leedut rahvusvahelisel areenil. Vähehaaval hakkasid tekkima diplomaatilised esindused. Kõigepealt külastasid Kaunast suurriikide – USA, Suurbritannia ja Prantsusmaa diplomaatilised missioonid ning mõne aja möödudes loodi nende ja muude maa-alalised saatkonnad ja konsulaadid. 1939. a tegutsesid Kaunasest järgmised riigiasutused ja välisriikide esindused:

- 1. Leedu Vabariigi Presidendiloss**
(Vilniaus g. 33)
- 2. Leedu Vabariigi Seim**
(Gimnazijos g. 3)
- 3. Leedu Vabariigi Ministrite Kabineti hoone**
(K. Donelaičio g. 58)
- 4. Välisministeerium (1919–1922)**
(Maironio g. 27)

- 5. Välisministeerium (1922–1935)**
(S. Daukanto g. 25)
- 6. Välisministeerium (1935–1940)**
(K. Donelaičio g. 16 ja Vienybė väljaku nurk)
- 7. Ameerika Ühendriikide konsulaat ja saatkond**
(V. Putvinskio g. 68)
- 8. Tšehhoslovakkia saatkond ja Argentiina konsulaat**
(V. Putvinskio g. 60)
- 9. Rootsi peakonsulaat**
(V. Putvinskio g. 60)
- 10. Apostliku Tooli nuntsiatuur**
(V. Putvinskio g. 56)
- 11. Ungari aukonsulaat**
(V. Putvinskio g. 54)
- 12. Nõukogude kaubandusesindus**
(V. Putvinskio g. 42)
- 13. Prantsusmaa saatkond**
(V. Putvinskio g. 14)

- 18. Soome konsulaat**
(Kęstučio g. 8)
- 19. Saksamaa saatkond**
(Gedimino g. 19)
- 20. Taani saatkond**
(Vytauto pr. 55/Griunvaldo g. 2)
- 21. Läti saatkond**
(Vytauto pr./Kęstučio g.)
- 22. Itaalia saatkond**
(Vydūno al. 13)
- 23. Jaapani konsulaat**
(Vaižganto g. 30)

- 14. Norra aukonsulaat**
(Nepriklausomybės a. 7)
- 15. Hotell Metropolis**
(S. Daukanto g. 21)
- 16. Poola saatkond**
(Kęstučio g. 38)
- 17. Suurbritannia saatkond ja konsulaat**
(Kęstučio g. 29)

Kaunases on üle 6000 hoone, millest kiirgub sõdadevahelise modernismi hõngu. Ainulaadsed ajaloolised aknad ja muud väikesed arhitektuurielemendid köidavad iga mööduja pilku.

KAUNAS – UNESCO DISAINILINN

2004. a loodud UNESCO loovlinnade võrgustiku eesmärk on tugevdada koostööd linnade vahel, mille jaoks loome on majandus-, sotsiaal-, kultuuri- ja keskkonnaaspektidega seotud jätkusuutlikus arengus strateegiline tegur. Võrgustikuga liitumisel kinnitavad linnad oma kohustust jagada parimat kogemust, soodustada osalemist kultuurielus, integreerida kultuur linnade arendusplaanidesse ning edendada partnerlust, mis stimuleerib loovust ja kultuuritööstust. UNESCO loovlinnade võrgustik hõl-

mab seitset loomevaldkonda: käsitöö ja rahvakunst, disain, kino, gastronoomia, meediakunst, kirjandus ning muusika. 2015. a detsembris sai Kaunasest esimene Ida- ja Kesk-Euroopa linn, mis pälvis UNESCO disainilinna staatuse. 2017. a esitati taotlus „Kaunas 1919–1939. a – modernismiliikumisest inspireeritud pealinn“ (Kaunas 1919–1939: The Capital Inspired by the Modern Movement)

Kaunase modernismiarhitektuuri arvamiseks UNESCO maailmapärandi konventsiooni liikmesriikide pärandi eelnimistusse.

Disainilinnade võrgustik

Disainilinnade ülemaailmsesse võrgustikku kuuluvad sellised linnad nagu Montreal (Kanada), Kōbe (Jaapan), Helsingi (Soome), Detroit (USA), Bilbao (Hispaania), Singapur (Singapur), Berliin (Saksamaa), Bandung (Indoneesia), Puebla (Mehhiko), Budapest (Ungari), Curitiba (Brasiilia), Buenos Aires (Argentiina), Shanghai (Hiina), Nagoya (Jaapan), Soul (Lõuna-Korea), Saint-Étienne (Prantsusmaa), Dundee (Šotimaa), Torino (Itaalia) ja Graz (Austria).

Euroopa pärandi märk Kaunases

2015. a omistati Kaunasele Euroopa pärandi märk, millega tunnistati Kaunase 1919–1940. a ajutise pealinna loomine kogu Euroopa kultuurile tähendusrikkaks fenomeniks. Euroopa pärandi märgiga on tähistatud 44 modernistliku arhitektuuriga hoonet, mis kuuluvad sellesse perioodi.

STEAKHOUSE

Karaliaus Mindaugo pr. 18A

Tel.: +370 37 397488

kaunas@momogrill.lt

[steakhouse.kaunas](#)

[momo_grill](#)

MOMO Grill Kaunas

KNOWLEDGE AND FEELINGS.
SEASONS AND EMOTIONS.
FLAVOUR AND MEMORIES.

KAUNAS – EUROOPA KULTUURIPEALINN 2022

2022 aastal pöörduvad Leedu ja Euroopa pilgud Kaunase poole, sest Kaunasest saab Euroopa kultuuripealinn. See tiitel tähendab Kaunase jaoks üleskutset luua üheskoos tulevikulinna ja selle kultuurielu, avada Euroopale ja maailmale oma unikaalsus ning tugevdada sidet teiste Euroopa kultuuridega, avastades neid Kaunasest. Idee, mis tõi selle tiitli Euroopa kultuuripealinnade konkursil Kaunasele, kan-

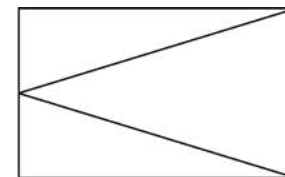
dis pealkirja „Ajutisest tänapäevasesse“. Seega seisneb projekti „Kaunas – Euroopa kultuuripealinn 2022“ põhieesmärk muutuses – möödaniku nostalgias kasvavaks ja avatud linnaks, kus usaldatakse tulevikku.

„Kaunas – Euroopa kultuuripealinn 2022“ raames on kavas kõrgetasemeline rahvusvaheline kultuuriprogramm. Kõik linna ja maakonna elanikud, samuti külalised on palavalt oodatud sukelduma

kultuuriellu ja saama ise oma mõnusa linna aktiivseks loojaks.

Rohkem infot programmi kohta:

www.kaunas2022.eu
Facebook: kaunas2022
Instagram: kaunas2022
LinkedIn: kaunas2022
#kaunas2022

Kaunas 2022
European Capital of Culture

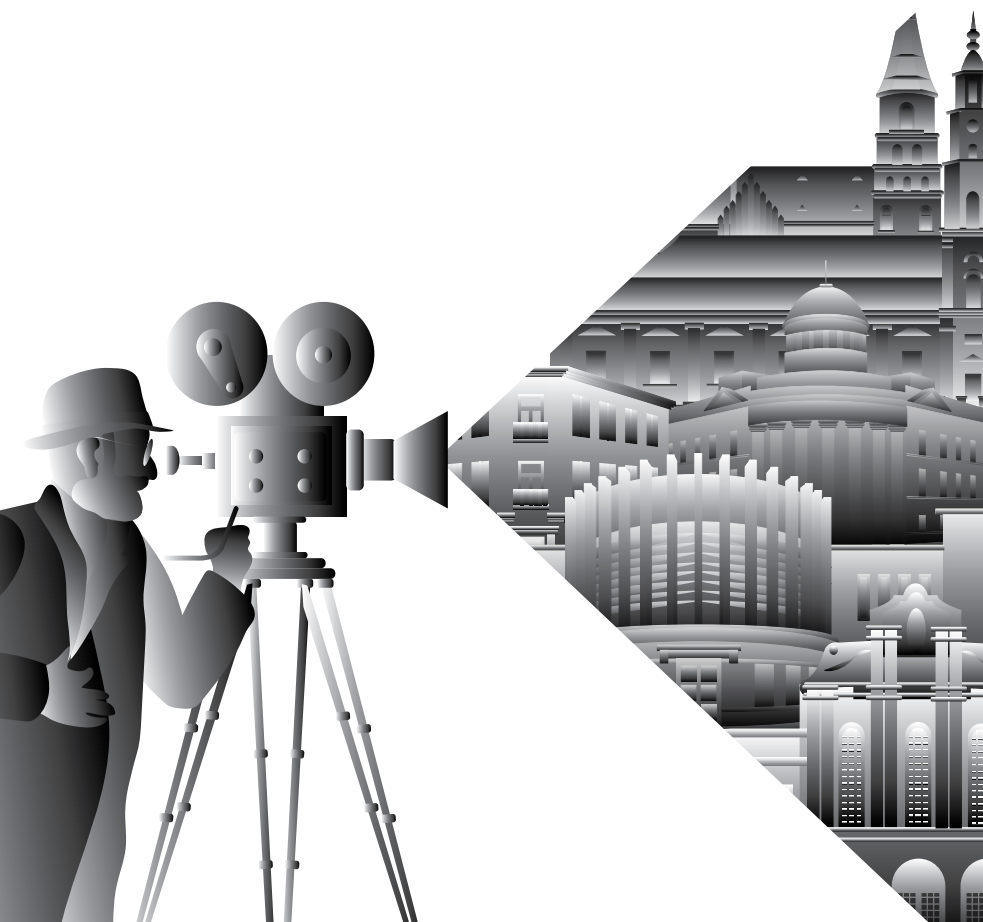
Et linna kirevamaks
värvida ja avalik ruum
rõõmsamaks muuta,
kingivad professionaalsed
kunstnikud Kaunasele
suureformaadilisi pilte,
mille joonistavad hoonete seintele.
Diltide loomisel on lähtunud
paiga ja selle kogukonna
elust, päevakajalistest
teemadest ja ideedest.
Need kunsteosed on linnas
saanud meeldejäävaks ja
särsakaks maamärgiks ning
ühtlasi uueks tõmbeobjek-
tiks.

Tänavakunsti
objektid

FILMING IN KAUNAS

www.kaunasfilmoffice.com

Kaunas on erilise auraga linn, millest saab 2022. a Euroopa kultuuripealinn. Kunst ja looming saavad Kaunast erinevates valdkondades – muusikas, teatris, tantsus, disainis ja mujal.

Siin õhutatakse alati loomet nii avalikus kui ka privaatsetes ruumis. Vaadake ringi ja tutvuge erinevate kultuuriobjektide ning -projektidega – kunstiteosteks saanud hoonete, galeriide, disainisalongide, boheemlaslike kohvikutega jne. Ka ürituste mitmekesisus üllatab teid meeldivalt. Tulge meile külla ja te veedate suurepäraselt aega!

Kaunase kultuurielu on moodsa ja noorusliku vaimuloomingu häll, täis kuhjaga uusi kogemusi ja avastusi. Seepärast leiab Kaunases oma nurgakese igaüks, kes kunsti armastab. Kaunas neelab igal aastal oma hoomamatusse üritustemiljõesse. Ootame teid nii pikaajaliste traditsioonidega kui ka alles värskelt avastatavatele festivalidele.

KUNSTIGALERIID

Meno Parkas

(Rotušės a. 27) www.menoparkas.lt

Kaunase fotogalerii

(Rotušės a. 1 / Vilniaus g. 2)
www.kaunasgallery.lt

VDU galerii 101

(Muitinės g. 7) www.galerija101.lt

M. Žilinskase kunstigalerii

(Nepriklausomybės a. 12)
www.ciurlionis.lt/zilinsko

Kaunase pildigalerii

(K. Donelaičio g. 16) www.ciurlionis.lt

ÜRITUSTE KOHAD

Kaunase riiklik filharmonia

(L. Sapiegos g. 5)
www.kaunofilharmonija.lt

Kaunase riiklik muusikateater

(Laisvės al. 91)
www.muzikinisteatras.lt

Kaunase riiklik draamateater

(Laisvės al. 71)
www.dramosteatras.lt

Žalgirise areen

(Karaliaus Mindaugo pr. 50)
www.zalgiroarena.lt

Raudondvarise mõisa kunstiinkubaator

(Pilies takas 1, Raudondvaris, Kaunase r)
www.raudondvarioldvaras.lt

CURIOCITY
city for curious kids

THE LARGEST CHILDREN'S EDUTAINMENT CENTRE IN THE BALTIC STATES!

Islandijos pl. 32, Kaunas, Lithuania
Shopping and Leisure Centre MEGA (2nd floor)
+370 688 33202, smalsu@curiocity.lt
www.curiocity.lt

OPENING HOURS:
Monday – Sunday **10.00-21.00**
No registration is required

With this flyer get **10% discount**
off regular ticket price
Valid to 2021-04-30

Märts

ÕNNEPÄEV

www.kaunas2022.eu

2012. a kuulutas ÜRO peaassamblee välja rahvusvahelise õnnepäeva, mida tähistatakse kogu maailmas 20. märtsil. 2018. aastast on meie linna õnnesaadikuteks saanud „Kaunas 2022“ meeskond. Esimesel aastal värvus kogu linn sel puhul kollaseks ja oli õnnelik varahommikust, mil me tegime raudteejaamas sporti, kuni õhtuhämaruseni, kui ületasime Žalgirise areenil õnnedetsibellide rekordi. 2019. a kõnelesime valjusti sellest, et õnn on igaühe õigus. Mis edasi?

Aprill

„KAUNAS JAZZ“

www.kaunasjazz.lt

Rohkem kui kaks aastakümnet toimunud festival „Kaunas Jazz“ kutsub selle muusikažanri austajaid igal kevadel kuulama Leedu ja välisriikide eredamaid džässitähhti. Suurem osa linnaruumist hingab džässi rütmis, tänu millele saabub kevad mitte ainult õue, vaid ka inimeste nägudele. Kaunas peab aprillikuu viimasel nädalavahetusel pidu, muutudes selle žanri eri stiilide rahvusvaheliseks tõmbekeskuseks ja Leedu tõeliseks džässipealinnaks.

KAUNASE MARATON

www.kaunasmarathon.lt

Kogu maailmast tuhandeid osalejaid kokku toov sündmus on mõeldud kõigile olenemata vanusest, ametist, veendumustest ja füüsilisest ettevalmistusest. See on spordipidu, mille eesmärk on ühendada linnaelanikke ja spordientusiaste, õhutada sotsiaalset ja kehalist aktiivsust ning edendada Leedus tervise eluviisi traditsioone.

Mai

„DISAININÄDAL“

www.dizainosavaite.lt

Mai esimesel nädalal sukelduvad traditsiooniliselt viis Leedu linna (Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai ja Telšiai) disainitralli, mille raames loojad toovad välja oma uusimad tööd ning külalisi oodatakse osalema loometöötubades, külastama näituseid, ammutama teadmisi ja jagama neid rahvusvahelistel konverentsidel.

TUULELOHEFESTIVAL „TARP ŽEMĖS IR DANGAUS“ („MAA JA TAEVA VAHEL“)

Nemunase orus Zapyškies, gooti kiriku juures toimuvad igakevadisel festivalil kunstipäraste tuulelohede töötoad, tuulelohede ja lennukite võistlused, suurte tuulelohede vaatamäng ja muud toredad tegevused kogu perele.

KONKURSSFESTIVALIDE TSÜKKEL „KAUNAS CANTAT“

www.kaunascantat.lt

See on suurim koorimuusika festivalide projekt, kus esitatakse eri stiilide kõrgetasemelist koorimuusikat.

KAUNASE SÜNNIPÄEV

www.kaunas.lt

Iga aasta mais tähistatakse linna suurimat tähtpäeva kärtsu ja mürtsuga. Keskaegsed traditsioonid ning austus oma ümbruse ja pärandi vastu põimub siin harmooniliselt XXI saj väärtuste ja uuendustega. Sünnipäeva epitsenter on Kaunase lossi amfiteater, ent sündmuste sooned hargnevad kogu vanalinna ulatuses.

KAUNASE LINNA KOOLINOORTE LAULUPIDU

www.vmlr.lt

Linna laste- ja noortekooride, instrumentaalansamblike, rahva- ja moderntantsukollektiivide pidu. Eri kunstžanreid ühendaval teatraliseeritud peol osaleb igal aastal koguni mitu tuhat koolinoort.

Mai–juuli

RAHVUSVAHELINE FESTIVAL „OPERETĖ KAUNO PILYJE“ („OPERETT KAUNASE LOSSIS“)

Ida-Euroopa esimesel operetifestivalil esitavad kauneimaid teoseid Euroopa riikide lauljad, muusikud ja orkestrid.

Mai–august

PAŽAISLISE MUUSIKAFESTIVAL

www.pazaislis.lt

Parimad maailmakuulsad muusikud, klassikaline ja vanamuusika, mitmesugused loomeprojektid, džäss ja enamgi veel – Pažaislise festival kutsub terve suve jooksul muusikat nautima.

Juuni

**MOODSA TSIRKUSE FESTIVAL
„TSIRKULATSIOON“**
www.cirkuliacija.lt

Sellel festivalil saab tutvuda lavakunsti-
de seast kõige nooremaga, mis ühendab
endas näitlemist, tantsu, füüsilist tea-
trit ja tsirkust.

Juuli

**RAHVALAULIKUTE FESTIVAL
„AKACIJU ALĖJA“
(„AKAATSIA-ALLEE“)**

Rahvalaulikute ja -poetide festival toob
kokku Leedu tuntuimad laulikud noor-
test konkursivõitjatest kuni auväärsete
lavaveteranideni, samuti külalised välis-
maalt ning väärt „tulnukad“ roki-, bluu-
si-, kantri-, pop- ja folkloorimaailmast.

**6. JUULI. LEEDU RIIGI PÄEVA
PIDUSTUSED RAUDONDVARISE
MÕISAS**

www.raudondvariordvaras.lt

Leedu Riigi päeva auks mõisapargis toi-
muv pidu pakub kontserte ja meelela-
hutust kogu perele

August

**RAHVUSVAHELINE LAVAKUNSTI-
FESTIVAL „CONTEMPO“**

www.kaunas2022.eu

Festivali programmi kuuluvad hoolikalt
valitud tänapäevase lavakunsti projek-
tid ning kunstnikud Leedust ja rahvus-
vaheliselt areenilt.

September

„KAUNAS PHOTO“
www.kaunasphoto.com

Festival „Kaunas Photo“ on Baltimaade
suurim ja tähtsaim fotoüritus. Kõige kü-
lastatavam fotograafiaprojekt leiab aset
kõige erinevamate väli- ja siseruumi-
des. Festivali korraldatakse Kaunases igal
aastal.

**FLUXUSE FESTIVAL JA
RONGKÄIK PARODOS MÄKKE**

www.kaunas2022.eu

„Kaunas 2022“ ootab selle üritusega lii-
tuma kõiki Kaunase ja Kaunase rajooni
elanikke. Teil on võimalus kirjastada
Kaunast oma elukohas (hoovis, rõdul,
suletud ja avatud ruumides) Fluxuse
stiilis ja panna end valmis festivali
ootuspäraseks või -päratuks kulgem-
iseks, mis aitab linnal saada ajutisest
tänapäevaseks pealinnaks.

**RAHVUSVAHELINE TRADITSIOO-
NILISE JA MOODSA FOLKLOORI
FESTIVAL „SUKLEGOS“**

www.suklegos.lt

Nüüdisaegne pilguheit folkloorile, mis
hõlmab erinevaid muusikastiile ja etno-
kultuuriga seotud projekte.

September–oktoober

**KAUNASE RAHVUSVAHELINE
FILMIFESTIVAL**

www.kinofestivalis.lt

Festivalil on koos kogu maailma ja lee-
du kino viimase aja põnevaimad filmid,
mis on pärjalinud rahvusvahelist tunnus-
tust ja kajastavad tänapäeva filmikunsti
arengutendentsi.

Oktoober

**RAHVUSVAHELINE MOODSA
TANTSU FESTIVAL „AURA“**

www.aura.lt

Festivalil esitatakse välismaa koreograa-
fide ja nende truppide tunnustatud töid,
milles on ühendatud eri kunstivormid,
tehnikad ja traditsioonid.

LOOFESTIVAL

www.istorijufestivalis.eu

„Kaunas 2022“ programm „Mälukon-
tor“ kutsub rääkima linnast ja pajata-
ma isiklikke lugulaule. Kurbi, lõbusaid,
Kaunase ajaloo seisukohalt tähtsaid või
ennekuulmatuid. Jutustatakse heli ja
valguse, piltide ja sõnadega.

Marraskuu

**MOODSA MUUSIKA FESTIVAL
„IS ARTI“ („LÄHEDALT“)**

www.isarti.lt

Leedu ja välismaa nüüdisaja heliloojate
loomingu esitlused, rahvusvahelised va-
hetusprogrammid, loengud, loometöö-
toad ja eksperimendid.

Marraskuu–helmikuu

KAUNASE BIENNAAL

www.bienale.lt

Balti regiooni suurima rahvusvahelise
moodsa kunsti ürituse moodustavad
näitused, kunstnike residentuuripro-
grammid, loometöötoad, haridusprog-
rammid, avalikud ja kogukondlikud
kunstiprojektid.

Detsember

**JÕULUKUUSE TULEDE
SÜÜTAMISE PIDU JA
JÕULULINNAK**

www.kaunas.lt

See on Baltimaade suurim
veelõbustuspark. Lampédise
järve idapoolses osas
asuva pargi atraktsioonid
ulatuvad koguni 7 meetri
kõrgusele!

**Lahustage igapäevased mured,
sukeldudes erinevatesse seiklus-
tesse! Kaunas pakub neid hulga-
liselt: kaljuronimine, seikluspargid,
benji-hüpped, rannavõrkpalli areen,
Leedu ainuke motoringrada,
köieatraksioonid, värviuulimäng
ja palju muid võimalusi veeta
aktiivselt vaba aega.**

Meelelahutus looduses

Kaunases tasub käia ka Santaka ja Nemunase jõe saare pargis. Tegu on suurepäraste rekreatsioonialadega, kus saab peale jalutamise veel ka trenni teha, samuti osaleda spordi- ja meelelahutus-üritustel. Nemunase saare park on avatud kõikidele rannavõrkpalli armastajatele. Siin on kogunisti neli võrkpalliplatsi. Santaka parki on ehitatud uus rulluisu-, rula- ja BMXi-park. Enamikus Kaunase parkides on väli-treeningu-seadmed, laste mänguväljakud ja mallelauad.

Lähedal Jadagoniais saab ronida Leedu ainsal vabaõhukaljul ja mitmesugustel esemetel (nt ämblikuvõrgul) puude otsas, mängida välitennist ja rannavõrkpalli ning end mudarajal proovile panna.

Kõik, kes tahavad linnast lahkumata aktiivselt aega veeta, on oodatud Lampédžiai karjääri kõrval asuvasse seiklusparki. Siin on erisugused rajad alates kiirrajast lastele (mis annab pisikestele enesekindluse ja usu oma võimekusse) kuni 16 m kõrguse elevandilennuni. Kes ei karda märjaks saada, võiks järele proovida veebatuudid ja vee-lauapargi.

Otsite katsumusi?

Pögenemistoad on vahva moodus veeta aega sõprade, kolleegide või perega. Selles tubades otsitakse terve meeskon-naga erinevaid vihjeid ja lahendatakse

ülesandeid, kasutades loogilist mõtle-mist, kujutlusvõimet ja tähelepanelik-kust. Eesmärk on lukustatud toast või-malikult kiiresti välja pääseda. Kui soovite rohkem liikuda, soovitame külastada batuudiparke. Siin ei tunne te ei maad jalge all ega ka kõrgusehirmu.

Vägevad muljed väikestele

Kaunase loomaaed kutsub vaatama enam kui 2000 looma. Kollektiooni kuulub üle 250 liigi, millest paljud on kantud Leedu ja rahvusvahelisse Punasesse raamatusse. Loomaaias korraldatakse ka haridusprogramme, õiseid loomaaikülástusi ja mitmesuguseid muid üritusi. Kindlasti ei jäta külmaks ka Tadas Ivanauskase zooloogiamuuseum, mis on Kaunases tegutsenud juba 100 aastat. Siin on 2500 m² pinnal 17 000 eksponaati! Võtke aega, et need kõik läbi vaadata.

Kui on himu ühtaegu mängida, kogeda, õppida ja tunda, siis tuleb minna CurioCity-sse. See on Baltimaade suurim laste õppe- ja meelelahutuskuskeskus. Siin saab kosmoselaevaga ilmaruumi lennata ja vikerkaar peal liugu lasta, aga ka detektiivina olukordi lahti harutada ja muid pähkkeid pureda. Soojal aastaajal täitub linn seebimullidega. Kookulepitud kohas saab mitu korda suve jooksul sukelduda värvikirevate mullide tralli! Heitke kindlasti pilk ka linnas mängitava-tele lasteetendustele.

Kasutage võimalust rentida Kaunase veehoidla rannas vesijalgratas või paat ja külastada Armastuse lahte (Meilės įlanka). Siin võib sageli kohata suuri hallhaigruid.

Kaunase veeturism pakub palju võimalusi nautida nii linna kui ka imelise looduse ilu. Tuleb vaid valida endale kõige sobivam retk. Soetage piletid kindlasti juba varakult!

www.visit.kaunas.lt
www.nemunoturas.lt
www.nemunastravel.lt

KAUNASE VEEHOIDLA I JA II RAND

(T. Masiulio g.)

Kaunase veehoidla rannas on võimalik rentida vesijalgrattaid ja paate ning mängida rannavõrkpalli. Siin on avatud välikohvikud.

LAMPĖDŽIAI KARJÄÄRI RAND

(Raudondvario pl. 161A)

Kaunase elanike seas üks enim armastatud puhkuse- ja supluskohti. Siin on ka kämping, seega on tegu ideaalse kohaga turistide jaoks. Rannas saab laenutada süstasid, kanuuseid, vesijalgrattaid ja veelaudu. Siinse veelauapargi rada on üks

Euroopa pikemaid (287 m). Samuti saab siin sõita aerulauaga. See on universaalne spordiala, mida võivad nautida kõik, olenemata vanusest. Lampėdžiais saab aega veeta korvpalli, rannavõrkpalli, minigolfi või tennist mängides. Siinsamas asub ka seikluspark. Igaüks leiab siit erinevaid veeatraktsioone või muid aktiivse ajaveetmise võimalusi.

PANEMUNĖ RAND

(A. Smetonos al. 4)

Siit leiate puhkekoha õdusaks ja sisukaks ajaveetmiseks. Rannas on uued spordi- ja mänguplatsid, varjualused ja pingid.

KULAUTUVA RAND

(Nemuno g., Kulautuva, Kaunase r)

Endisesse kruusakarjääri rajatud rannas on laste mänguväljakud ja kvaliteetpuhkuse varustus, avatud on veelauapark. Turismihooyal muudab jalakäijate ja ratturite elu mugavamaks lähedal kurseeriv praam, mis sõidab Nemunase vastaskaldale Zapyškis ja tagasi.

Cosy apartments in the heart of Kaunas, Lithuania

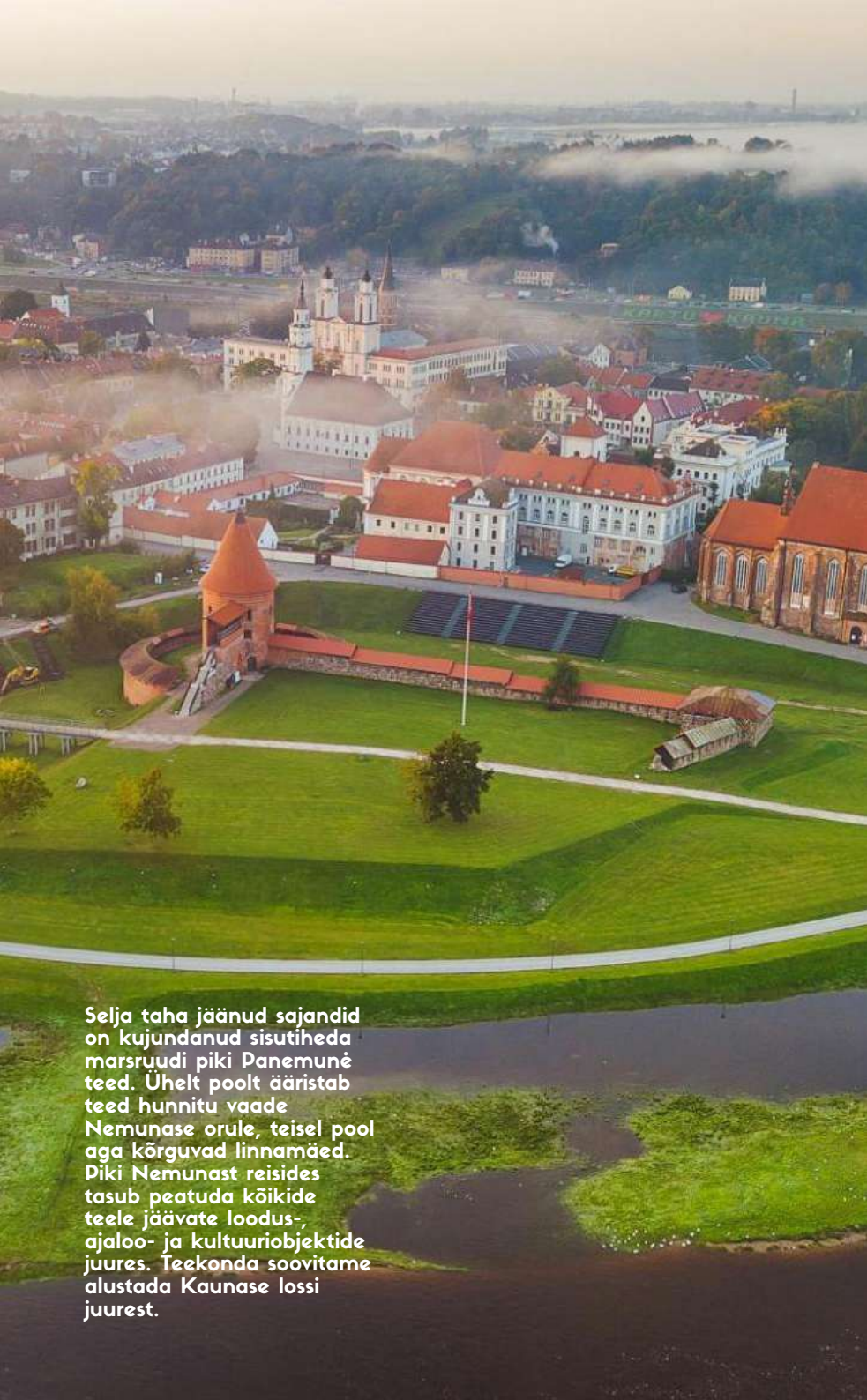
- Self service 24/7 - No reception and staff!
- All facilities and comfort for longer stay
- Very central of Kaunas city
- Free car parking available

Reservation: www.kaunasgarden.lt
Laisves al. 38d, Kaunas | +370 (666) 11 261

KAUNAS
GARDEN
APARTMENTS

Selja taha jäänud sajandid on kujundanud sisutiheda marsruudi piki Panemunė teed. Ühelt poolt ääristab teed hunnitu vaade Nemunase orule, teisel pool aga kõrguvad linnamäed. Diki Nemunast reisides tasub peatuda kõikide teele jäävate loodus-, ajaloo- ja kultuuriobjektide juures. Teekonda soovitame alustada Kaunase lossi juurest.

1. RAUDONDVARIS

Raudondvaris on tänapäeval õdus Kesk-Leedu linnake, mis asub Nemunase ja Nevėžise jõe ühtimiskohas. Raudondvarise mõisa on allikates mainitud juba XVII saj. Seda valitsesid ja arendasid Radvila ja Tiškevičiuse perekonnad. Mõis oli omal ajal tuntud kultuuri- ja kunstikeskuseks, kus oli suurepärane kunsti galerii ja raamatukogu. Raudondvarise mõisahooned (mida nimetatakse traditsiooniliselt lossiks) ümber tekkis ajapikku asula. See on praegusajal atraktiivne külastuskoht. Loss on kõigest üks Raudondvarise arhitektuuriansambli osa. Külastaja pilku paeluvad kindlasti lossi kõrvale ehitatud apteegiruumid, kasvuhooned ja hobusetallid. Kõik see on kauni rohelise pargi rüpes. Praegu toimuvad siin sageli mitmesugused kontserdid, festivalid, näitused ja muud üritused. Lossis on helilooja Juozas Naujaliselise pühendatud muuseum. Uusbaroki ja uusklassitsismi joontega Raudondvarise kirik on asula kõrgeim ja kõige paremini nähtav ehitist. Kiriku projekteerimistöödes osales kuulsa Itaalia arhitekt Lorenzo Cesare Anichini. Hoone ehitati 1846.–1857. a tollase mõisaomaniku krahv Benediktas Emanuelis Tiškevičiuse tellimisel.

2. KULAUTUVA

Kulautuva asub Nemunase paremal kaldal ja on üks kaunimaid asulaid Kaunase rajoonis. Sõdadevahelisel ajal kuulsaks kuurordiks saanud Kulautuva kütkestab endiselt kohiseva männimetsa ja rahuga, mida kiirustamisest puhata soovivad inimesed siia nautima tulevad. Praegusel ajal on Kulautuva nimi kõige paremini tuntud rahvalaulikute austajatele, sest igal suvel saab asulast nn bardide pealinn. Siin toimub iga aasta juulis festival „Akaatsia-allee“. Suvel saab Kulautuvasse sõita laevaga. Värskes õhus liikumist armastavaid inimesi ootavad männimetsa terviserajad. Kõik marsruudid moodustavad ringi. Teel saab puhkepaikades hinge tõmmata ning külastada iidseid paganlike tavasid meenutavat Jumalate oru.

3. PAŠTUVAS KARMELIITIDE KLOOSTER

1994. a Paštuvass taastatud püha Joosepi (Šv. Juozapo) ja püha Jeesuslapse (Šv. Kūdikelio Jėzaus) paljasjalgsete Theresa kar-

meliitide klooster on jaotatud kahte ossa: avalik ja suletud ala. Avalikus osas peatuvad inimesed, kes tahavad koos nunnudega palvetada. Karmeliitide ordu nime seostatakse pühal maal asuva Karmeli mäega, kus on prohvet Eelija aegadest saadik elanud eremiitide kogukonnad.

4. VILKIJA

Kogu linnake moodustab väärtusliku arhitektuuriteraviku, mis hakkas kujunema XVI sajandil. Riikliku kaitse alla kuuluvad tähelepanuväärsed vanad linnatänavad on säilinud XIV sajandist. Linnas tasub külastada 1900.–1908. a neogooti stiilis ehitatud püha Jüri (Šv. Jurgio) kirikut ning vendade Antanas ja Jonas Juškade etnokultuuri muuseumi (Kauno Mažoji g. 2), mis asub linna vanimas (hinnanguliselt ~300 a) hoones. Selle seinad on näinud meie hästi tuntud Leedu loomeinimesi, aga kõige eredama jälje on siia jätnud Leedu kuulsaim rahvakunstnik Antanas Juška. Tema kogutud leedu rahva vaimuvara häälestab tänaselgi päeval oma rikkalikusega – üle 70 000 vana-leedu sõnaga sõnastik, 7000 lauluga lauluraamat, ligikaudu 2000 meloodiaga kogumik, Vydūnase käsitsi kirjutatud kirjad, B. Buračase autogrammiga raamatud, kümned kirjumustrilised kangad, kirstud ja sajad iidset majapidamistarbed. Siin toimuvad igal aastal traditsioonilised vendade Juškade laulupeod ja kalendripühade tähistamised, korraldatakse näituseid ja kohtumisi huvitavate inimestega. Suvel saab Vilkijas praamiga üle Nemunase.

5. SEREDŽIUS

Seredžiuses asub Palemonase mäeks kutsutav linnamägi, mis sarnaselt muude linnamägedega pajatab teravatest võitlustest ristsõdijate vastu. See on Leedus üks kõrgemaid (ligikaudu 40 m) ja kaunimaid linnamägesid. Legendi järgi asus sellele mäele elama Rooma impeeriumist koos 500 ülikuga põgenenud vürst Palemon. Palemoni pojad ja lapselapsed valitsesid suuri alasid ning rajasid linna. Lapselaps Kernius asutas end elama Seredžiusest eemale, Nerise paremale kaldale, ja nimetas paiga Kernavėks. Linnamäel oli loss, mida on 1293. a mainitud Peter von Dusburgi „Preisimaa kroonikas“. Ristsõdijad ründasid lossi alates

Raudondvaris mōisa

1293. aastast. Loss pidas rünnakutele vastu 1363. aastani, mil see maha põletati – ga taastatud enam ial. Asula lõunaosas leidub vanu hauakohti, mis arvatakse pärinevat III–IV sajandist.

6. BELVEDERISE MŌIS

1840. a paiku ehitati itaallase Pietro de Rossi projekti järgi Belvederise mōis (Belvederis tähendab kaunist vaadet). Mōisahoonel on parun Kazimieras Burba tellimisel ehitatud itaaliapärase Toscana villade eeskujul. Ebakorrapärase põhiplaaniga kahekordsel kivihoonel oli kolmekorruselise torni ja luksusliku sisustuse. Mōis ei koosnenud üksi mōisahoonest ja pargist – see oli hiiglaslik elu- ja majapidamishoonete kompleks, kuhu kuulus umbes kaksikümmend ehitist. Pargisügavuses on varjul väike neogooti stiilis kabel – Burbade suguvõsa mausoleum. Vaatamata sellele, et kunagi ilu ja luksust kiirgav suurejooneline mōisahoonel ja muud ehitised on tänaseks peaaegu täielikult lagunenud ning park metsistunud, valitseb selles kohas eriline aura. Mōöda jõeäärt reisisid tasub see mōis kindlasti peatuspaikade hulka võtta.

7. VELIUONA

Arvatakse, et Veliuona on üks Leedu vanemaist asulaid. Seda mainitakse sageli

ajalooürikutes, sest asula kõrval voolav Nemunas oli looduslik piir Preisi aladega, kus Saksa ordu kinnitas kanda juba XIII sajandil. Ajalooliste allikate kohaselt käis Veliuonas Leedu suurvürst Gediminas, kes siin võitles ja suri. Veliuona Nemunase oru nõlval on ajaloomälestis – arheoloogiliste linnamägede kompleks. Läänepoolset linnamäge nimetatakse Rahu mäeks (Ramybės kalnas). See on 32 m kõrge järsk, äralõigatud koonuse kujuline mägi. Teist linnamäge nimetatakse Gediminase hauamäeks. Legendide kohaselt suri siin Leedu suurvürst Gediminas, kui ründas Bayerburgi või kaitses Veliuona lossi, ning linnamägi on talle kokku veetud hauakäabas. Linnamäel seisab Leedu suurvürst Gediminasele püstitatud monument. Linnakeses on tänini säilinud XIX saj klassitsistlikus stiilis mōisahoonel, mille ehitas Mykolas Zaleckis. Puust hoone esiküljel on neljast sambast koosnev portikus. Mōisapargis kasvavad teistelt maadelt toodud puud. XX saj asutati siin kool. Vaheajadega tegutsenud koolis õppis muu hulgas kirjanik Petras Cvirka.

8. RAUDONĖ

Kui Nemunas muutus XVI–XVII saj oluliseks kaubandussooneks, said lossid uue tähenduse – rikkurid, kaupmehed ja ülikud hakkasid endale ehitama los-

sitüüpi residentse, kus pelgalt kaunistuselementideks taandunud tulistamisavad meenutasid varasemate losside põhifunktsiooni. Nõnda kerkis XVI saj lõpus ka nelinurkne Raudonė loss. Selle 33,5 m kõrgusest restaureeritud tornist avaneb maaliline vaade Nemunase käänakutele ja ümbruskonnale. Lossi ümbritseb vana park, kus kasvab allee- de kaupa haruldasi puid. Gediminase tamm, mille all Leedu suurvürst legendi järgi Veliuonasse suundudes viimast korda lõunatas, ei haljenda enam kahjuks. Tiigi ääres on kiviveski. See on ehitatud 1887. aastal majapidamishooneks ja hiljem veskiks ümber kohandatud.

9. PANEMUNĖ LOSS

Raudonė lähedal asub ka Panemunė loss. Lossil on olnud mitmeid nimesid. Algse nime sai see Panemunė mōisa järgi, mille maa-alale loss oli ehitatud. Lossi hakkas umbes 1604. a ehitama Ungarist siia kolinud metsakaupmees Janušas Eper-

ješas. Loss ei olnud piirkonna kaitseks mõeldud kindlus, vaid tüüpiline XVII saj feodaaliloss kaitserajatiste, elu- ja majapidamishoonetega. Panemunė lossi ehitus lõpetati 1610. a paiku. Lossitorni keldris on kartser, kuhu suleti lossi peremeeste vastu astunud talupojad. Pikim karistus oli kolm kuud. Kui siia praegusel ajal sisse astuda, tõusevad ihukarvad püsti – nii väljendavad hinged oma kannatusi. Panemunė loss tervitab teid kõrgelt künkalt. Lossi ümbritseb vana park ja viis kaskaadina asetsevat tiiki.

10. ŠILINĖ KŌRTS

Mōni kilomeeter Panemunė lossist lääne poole asub kunagine kuulsusrikas Šilinė kŏrts. See on XVIII saj keskpaiga rahvaarhitektuuri puitehitis. Praegu asub endises Šilinė kŏrtsis Panemunė rahvuspargi direktsioon, infokeskus ja looduskool. Hoones on välja pandud piirkonna loodust ja eluolu tutvustavad ekspositsioonid. Šilinė saab osa võtta „Meeoru“ haridusprogrammist.

HOP DOC Gastropub offers you more than 100 kinds of Craft drinks and home-made food. You will find us at M. Daukšos g. 23, KAUNAS

II. JURBARKAS

Mitua jõe vasakul kaldal suures pargis on endise suursuguse mõisa ruumides Jurbarkase koduloomuuseum, V. Grybasse memoriaalmuuseum ning ettevõtlus- ja turismiinfokeskus. Tsentraalse hoone esimest korrust kaunistab pilkupüüdev taastatud portikus. Jurbarkases tasub kindlasti külastada ka pühima Kolmainuse (Švč. Trejybės) kirikut ja Jurbarkase linnamäge, mida kutsutakse nimega Bišpilis.

Turismiinfo teel:

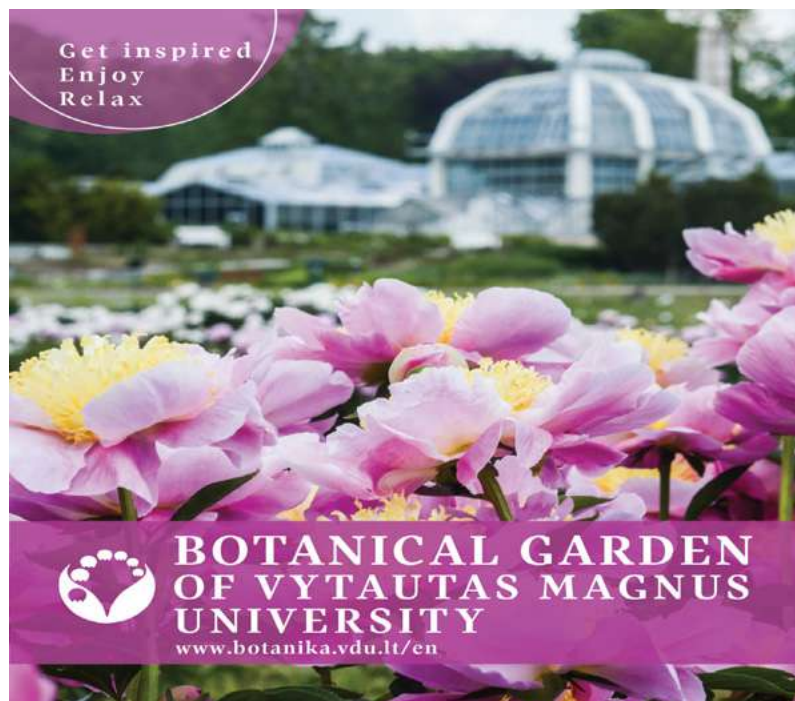
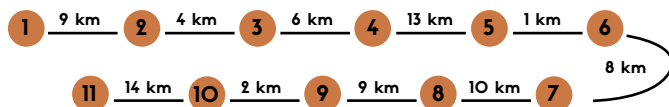
Kaunase rajooni ettevõtlus- ja turismiinfokeskus

Pilies takas 1, Raudondvaris, Kaunase r
Tel. +370 37 548118
info@kaunorajonas.lt
www.kaunorajonas.lt

Jurbarkase ettevõtlus- ja turismiinfokeskus

Vydūno g. 19, Jurbarkas
Tel. +370 447 51485
turizmas@jurbarkas.info.lt
www.jurbarkotic.lt

MARSRUUT:

Rahvuspark on loodud selleks, et säilitada Kaunase veehoidla vesikonna maastikukompleks, suurimad paljandid, Nemunase lisajõgede ülejutatud suudmealad, Pažaislise kloostri unikaalne arhitektuurikompleks ning muud loodusväärtused ja kultuuripärandid. Rahvuspark haarab enda alla osa Kaunase linnast ning Kaunase ja Kaišiadoryse rajooni territooriumist. Kaunase veehoidla rahvusparki pindala on 9869 ha.

Arlaviškiai matkarada

1. KAUNASE VEEHOIDLA RAHVUSPARGI SISE-EKSPOSITSIOON

Ekspositsiooni peamine teema on Nemunase transformatsioon veehoidlaks – rikalik, ent dramaatiline ajalugu minema aetud küladest ja XX saj Leedu maastiku radikaalseimatest muudatustest. Ekspositsiooni põhirõhk on maketil, millele projitseeritud pilt viib vaataja justkui ajamasinaga kaugesse minevikku – siin näete, kuidas taandub viimane liustik, kuidas kujunes Nemunas ja selle org ning kuidas jõgi viimaks Kaunase veehoidlaks sai.

2. KAUNASE KINDLUSTUSE V FORT

Kaunase veehoidla kõrvalt linna kindlustusrõngast leiab Ida-Euroopas unikaalsed kindlustusarhitektuuri ja sõjaajaloo objektid: Tsaari-Venemaa aegse V fordi, kaks Vaišvydava blindaaži ja esimese ilmasõja raudteefordi (Palemoni) jäänukid koos blindaažide ketiga. Keskkonna järgi kohandatud erilise planeeringu ja viisnurkse kujuga asümmeetriline V fort ehitati 1889. a. Siinset maastikku kujundavad fordi territooriumi haljastus ja nõukogude ajal rajatud lennukitõrjerkettide baasi hooned. Praegu kasutab edukalt forti värvikuuliklubi.

3. ŽIEGŽDRIAI GEOLOOGIARADA

Žiegždriai küla lähedalt algav rada on 1,6 km pikk. See pakub geoloogiahuvilistele suurepäraselt võimalust õppida „lugema“ maapõue ajalugu, mis on kirjutatud selle koorekihtidesse. Rajal saab näha viirsavi, konglomeraadipaljandeid ja -jäärakuid.

4. PAKALNIŠKIAI MATKARADA

See rada on eriti soovitatav taime-, linu- ja metsloomahuvilistele. Raja pikkus on ligikaudu 3 km ja selle läbimiseks kulub umbes 2 tundi. Raja algus Piliuonose tänaval (Piliuonos g.) on tähistatud infostendiga.

5. ARLAVIŠKIAI MATKARADA

Infostendide ja puupinkidega varustatud 1,3 km jalgrada kulgeb mööda nõlva serva. Rajalt avaneb vaade nõlval laiuvale Kadakaorule (Kadagių slėnis), Kaunase veehoidla kaardus „sabale“ ja sealt üles kerkinud Dabinta saarele.

6. DUBRAVA PAIGASTIKU-RESERVAADI MATKARADA

Kogu Dubrava paigastiku looduskaitseala hõlmab 120 ha suurust territooriumi, kus kasvavad vaevu ühe inimese käte vahele mahtuvad männid, mis on

oma ladvad sirutanud koguni 33 m kõrgusele. Umbkaudu neljandiku Dubrava paigastikureservaadi territooriumist moodustab nõtkete kaskede ja väikeste mändidega kaetud ning samblamättaist vaostunud raba. Dubrava looduskaitseala põnevamaid kohti läbib 1,9 km pikkune matkarada. Raja ääres on 8 infostendi, kus tutvustatakse paiga floora ja fauna eripärasid.

7. MERGAKALNISE VAATEPLATS

Mergakalnis on Kaunase veehoidla kõrgeim paljand. Räägitakse, et vanasti visati siit järsakult kotti pistetuna alla kombelõdvad naised. Imekauni maastikuvaatega platsile on rajatud puhkekoht. Siin kõrval asuvad Dovainoniai kääpad, mis arvatakse leidude põhjal pärinevat IX-XII sajandist.

8. LAŠINIAI KONGLOMERAADIPALJAND

Tegu on looduspärandi geoloogilise objektiga, mis paikneb Kaunase veehoidla rahvusparki Strėva maastikukaitsealal. Paljand asub Strėva jõe parema kalda jäärakus Lašiniai külas, Rumšiškese vallas, Kaišiadorise rajoonis. Paljandi servas ilutseb hiiglasuur Lašiniai kivi. 200 m lõuna pool, Strėva kaldal asub hunnitu Strėva paljand, kust geoloogid on leidnud merevaigu jälgi.

9. DUBRAVA ARBOREETUM

Arboreetumid ehk dendraariumid on üks botaanikaalaliike, kus kasvatatakse peamiselt puittaimi. Leedus on Dubrava arboreetum praegu ainus omataoline. Seda hakati Dubrava metsauurimisjaamas (Kaunase lähedal Vaišvydava külas) looma 1958. a. Siia on uurimiseks kogutud üle 1000 taksonoomilise puittaimeliigi (botaanilise liigi, alamliigi, vormi ja kultivari).

Kaunase veehoidla rahvusparki direktsooni külastuskeskus

Miškininkų g. 2, Vaišvydava, Kaunase r
Tel. +370 37 383071
info@kaunomarios.lt
www.kaunomarios.lt

- Rūsųs -
barbershop

*If not here,
then where?*

rusysbarbers

rusysbarbershop

+370 603 74 629

Vilniaus g. 16, Kaunas

MEGA

shopping and leisure center

Peek.Cloppenburg

H&M

MANGO

Massimo Dutti

RESERVED

Yamamay

ALDO

intimissimi

Sizeer

... and more

Discover MEGA – shopping and leisure destination!

MEGA shopping and leisure center offers the ideal retail mix combining more than 200 shops, dining, entertainment and leisure attractions. Strong family entertainment components include a cinema, a bowling and billiard club, an innovative children's edutainment center and more. An impressive marine aquarium with exotic fish and sea sharks, which is the largest and the tallest in the Baltic States, presents one of the most spectacular sights in the country.

Islandijos road 32, Kaunas. Highway A1
Vilnius-Klaipėda 101 km.
+370 37 239 000, www.mega.lt

Kaunase linn peidab endas palju huvitavaid ja erilisi fakte. Neid kõiki ei ole võimalik kirja panna, aga usume, et mõnda neist tasub teada.

• Kaunase Vytautas Suure silda on vanasti nimetatud ka „maailma pikimaks sillaks“. Et minna üle silla Nemunase ühelt kaldalt teisele, kulus vanasti koguni 13 päeva, sest Kaunas kuulus Vene impeeriumile, aga Aleksotas 1807. aastani Preisi kuningriigile. Jõe vastaskallastel kehtivate kalendrite vahe oli 13 päeva.

• Millal jõi leedulane esimese kannu õlut, oleks tõenäoliselt keeruline välja uurida, aga õllemeistrite äri on Leedus tuntud iidsetest aegadest peale. Kaunases käivitus õlletootmine 1853. a, mil kaupmees I. B. Volfas ehitas auru jõul töötava õlle- ja linnasevabriku.

• 1910. a sündis Kaunases maailma esimene nuku-animafilm „Pörnicate võitlus“. Selle autor oli Vladislavas Starevičius. Filmi peategelased olid suured põderpõrnikad. Starevičius kuivatas putukad, pani neile sisse mehaanilised jalad ja liigesed ning liigutas kõike kaamera ees.

• Vabaduse (Laisvės) alleel oli 1929. aastani töös hobustramm, mida nimetati nõnda sellepärast, et rööbastel vagunit (konkat) vedasid hobused.

• Kaunast kutsutakse korvpallipeakinnaks, sest siin on rohkem kui 70 aastat tegutsenud korvpallimeeskond Kaunase Žalgiris. Korvpallipeakinn on üles kasvatanud sellised korvpallitähed nagu Arvydas Sabonis, Rimas Kurtinaitis, Šarūnas Marčiulionis, Šarūnas Jasikevičius, Mantas Kalnietis, Žydrūnas Ilgauskas, Donatas Motiejūnas, Paulius Jankūnas, Linas Kleiza.

• 1933. a lendasid kogu maailmas tuntud lendurid Stasys Girėnas ja Steponas Darius edukalt üle Atlandi ookeani, ent kukkusid segastel asjaoludel alla, kui lõpliku sihtpunkti Kaunaseni oli jäänud vähem kui kümnendik teekonnast. Nende auks on rajatud Dariuse ja Girėnase lennuväli, mis töötab tänini.

• Armunute meelisaigas Santaka parkis ühinevad kahe jõe (Nemunase kui mehe ja Nerise kui naise) vood. Räägitakse, et kui mõtled seal soovi, siis see läheb täide. Kahe jõe ühinemist võrreldakse abieluga, kus kaks jõge ühtivad ja jäävad igaveseks kokku.

• Kaunases asuv ärikeskus 1000 pääses CNN.com koostatud Euroopa kõige ebatavalisemate hoonete esimese üheteistkümne hulka, olles II kohal. 2010. a arvas prestiižne arhitektuurialbum „Collection: Offices” selle maailma 300 parima büroohoone sekka. 2009. a tunnistas Leedu rekordiregistreerimise agentuur Factum, et hoonel kujutatud tuhandeliline rahatäht on Leedu suurim vitraaž.

• Leedu elanike hinnangul on kõige kaunimad ja omapärasemalt kaunistatud jõulukuused Kaunase vanalinnas. 2012. a tunnistati 16 m kõrgune smaragdne kuusk maailma kõrgeimaks plastpudeliskulptuuriks ja kanti Guinnessi rekordite raamatusse.

• Kaunases tegutsenud Fluxuse ministeeriumi seinad on kaunistatud Leedu suurima grafitiga „Teadjataan” (autorid Tadas Šimkus ja Žygimantas Amelynas). See pilt on ehteks mitte ainult Fluxuse ministeeriumi fassaadile, vaid ka Kaunase panoraamile – Santaka lähedal asuv kunstiteos paistab hästi nii linna katustelt kui ka mõlemalt poolt jõge.

• Kaunase Vytautas Suure sõjamuuseumi aias on skulptuur „Külvaja”, mille vari „külvab” öösiti tähti.

Exercises for strengthening neck and back muscles

Eglės sanatorija

Long walks in a big city certainly exhaust not only your legs, but the back as well. Besides fatigue, neck, back muscles get tense as well, so it is necessary to relax and strengthen them. Everyone can do that simply at home. Help yourself avoid back pain, feel wonderful, and continue strolling along Kaunas streets!

Sitting position, straight back, palm over the ear. Breathe in; breathe out and simultaneously push the head into the palm (resist this movement with the palm). Repeat for the other side.

Sitting position, straight back. Rotate your shoulders backward, after rotate forward.

Sitting position, straight back or standing, forearms horizontal, palms close together. Press your palms against each other.

Lying on the back with legs bent, hands behind head. As you exhale, aim for the your knee with opposite side elbow, return to your starting position while inhaling. Repeat other side.

Back-lying position, knees bent. Raise the pelvis upward, hold it for 4-5 sec and go back to the starting position slowly.

On all fours. Lower your buttocks on the heels, simultaneously stretching your arms forward, hold this position for 15 sec.

Kaunase Kristuse ülestoumise basilika

LEEDU

Pealinn: Vilnius
Valuuta: euro (EUR)
Ajavöönd: UTC +2 / suveaeg UTC +3
Kliima: aastane keskmine temperatuur
+7,2 °C, juulis +18,4 °C
Religioon: roomakatoliku kirik
Interneti tippdomeen: .lt
Telefonikood: +370

KAUNAS

Linna asutamisaasta: 1361 (esmakordne
kirjalikes allikates nimetamine)
Linna pindala: 158 km²
Elanikke: 288 363
Rahvuslik koosseis: 93% leedulasi, 4%
venelasi, 3% muid.
Linna ametlik koduleht: www.kaunas.lt

RIIGIPÜHAD (PUHKEPÄEVAD)

- 1. jaanuar – uusaasta, Leedu lipu päev
- 16. veebruar – Leedu Vabariigi iseseis-
vuspäev
- 11. märts – Leedu taasiseseisvumispäev
- 1. mai – rahvusvaheline töörahvapüha
- 24. juuni – jaanipäev (ka paganlik Rasos
'kastepüha')
- 6. juuli – riikluse päev (Leedu kuningas
Mindaugase kroonimise päev)
- 15. august – rukkimaarjapäev
- 1. november – hingedepäev, pühaku-
tepäev
- 24. detsember – jõululaupäev
- 25.–26. detsember – jõulupühad

LEEDU KEEL

Leedu keel on Leedu riigikeel ja Euroo-
pa Liidu ametlik keel. Enamik leedulasi
räägib leedu keelt. Leedu tähestik põhi-
neb ladina tähestikul, selles on 32 suur-
ja väiketähte

VIISAKUSVÄLJENDEID

Tere – labas (mitteametlik)
Tere päevast – laba diena (ametlik)
Nägemiseni, tšau – iki (mitteametlik)
Head aega – viso gero (ametlik)
Palun – prašau
Aitäh – ačiū
Jah – taip
Ei – ne
Vabandust – atsiprašau
Terviseks – į sveikatą
Meeldiv tutvuda – malonu susipažinti

KASULIKKE VÄLJENDEID

Vanalinn – senamiestis
Kas te räägite inglise keelt? – Ar kalbate
angliškai?
Ma ei saa aru – nesuprantu
Kui palju (maksab)? – Kiek (kainuoja)?
Mis su nimi on? – Koks tavo vardas?
Kus on ...? – Kur yra ...?
Kas te saaksite mind aidata? – Ar galė-
tumėte man padėti?
Tee – arbata
Kohv – kava
Õlu – alus
Pood – parduotuvė

SOOVITUSEKS

HÄDAABINUMBER

Õnnetuse korral või kui vajate politsei,
arsti või tuletõrje abi, helistage 112. Mo-
biililt või lauatelefonilt helistades ei ole
riigikoodi vaja.

SUITSETAMINE AVALIKUS KOHAS

Kohvikutes, restoranides ja avalikes
hoonetes on suitsetamine keelatud. Sa-
muti teatud linnapiirkondades, mis on
tähistatud sellekohase märgiga.

JOOTRAHA

Jootraha jätmine ei ole kohustuslik. Hea
teeninduse eest on siiski soovitatav jätta
umbes 10% summast.

JOOMINE AVALIKUS KOHAS

Avalikus kohas (tänaval, pargis, ühist-
ranspordis) on alkoholi tarvitamine
keelatud. Alkohoolseid jooke võib tar-
vitada baarides, kohvikutes ja restora-
nides. Alkohoolsete jookide müük on
keelatud alates kella 20 kuni 10 (I–VI) ja
pühapäeviti alates kella 15 kuni 10 (välja
arvatud baarides, kohvikutes ja restora-
nides jms).

Külm peedisupp "Šaltibarščiai"

PROOVI KINDLASTI!

MUST LEIB

See on Leedu köögi uhkus. Rukkileiba on pühaks peetud ja kõrgelt väärtustatud. Leib on leedulastel iidsetest aegadest olnud seotud maagia ja ebausuga.

KÜLM PEEDISUPP

Traditsiooniline roosat värvi külm supp on valmistatud peedist. Seda serveeritakse keedukartuliga. Eriti populaarne on see roog suvel.

TSEPELIINID

Tsepeleine (leedu k *cepelinai*, ka *didžkukuliai*) tehakse riivitud toorest ja/või püreestatud keedukartulist, täidiseks liha, kohupiim või muu. See on traditsioonilise köögi lahutamatu osa.

BAROKNE OKSAKOOK ŠAKOTIS

Rohkete harudega puud meenutav kõrge, seest õõnes küpsetis on Leedu köögis üks armastatumaid kondiitritooteid. Leedu kloostrites hakati seda küpsetama XX sajandil. See on suurepärane maiuspala!

KOJU KAASA

MUST LEIB

Leedulaste eriline uhkus, mis oli Leedu külades kuni 20. sajandini peamine toit. Leedu traditsioonilised leivatüübid on rukkileib, nisuleib ja rukki-nisuleib.

MEREVAIK

Seda nimetatakse Leedu kullaks. Merevaiku kasutatakse ainulaadsete ehete ja kordumatute kunstiteoste valmistamiseks. Merevaiku tuntakse selle ergutavate ja tugevdavate omaduste poolest, mistõttu peale dekoratiivse otstarbe on seda iidsetest aegadest kasutatud ka raviks. Leedulaste esivanemad kaitsesid end tumedate jõudude eest merevaigu-amulettidega. Merevaiguteraapia muutub aina populaarsemaks – valmistatakse merevaigutinktuure, merevaikhappe, -õli ja -pulbriga preparaate, juuakse tervendavat ja tugevdavat merevaiguteed.

LINA

Leedulased on sajandeid viljelenud linakasvatus- ja -tööstustraditsioone. Ka põhjamaiseks siidiks kutsutud lina vääratus on teada isegi väljaspool Leedut. Soovitame kõrge kvaliteedilisi linast tekstiiltooteid osta spetsialiseeritud poodidest.

PUIT

Leedust saab osta väga väärtuslikku uni-kaalset puidust käsitööd alates majapidamistarvetest kuni eheteni.

KUIDAS SIIA SAAB?

KAUNASE RAHVUSVAHELINE LENNUJAAM

Oro uosto g. 4, Karmėlava, Kaunase r
www.kaunas-airport.lt

KAUNASE BUSSIJAAM

Vytauto pr. 24, Kaunas
www.autobusubilietai.lt

KAUNASE RAUDTEEJAAM

M. K. Čiurlionio g. 16, Kaunas
www.traukiniobilietas.lt

LINNAS

CITY BEE

Autode, jalgratate ja elektritõukerataste jagamisteenus sinu telefonis!

BOLT

Taksoteenus Kaunases. Promokoodiga KAUNASIN saate esimese sõidu 7 eurot soodsamalt.

TRAFI

TRAFI – jälgige ühistranspordi liiklust reaalselt Trafi rakenduse abil või internetis.

PAKIHOLD

RAUDTEEJAAMAS

www.traukiniobilietas.lt

KAUNASE BUSSIJAAMAS

www.siuntosautobusais.lt

KAUNASE LENNUJAAMAS

www.packandfly.lt

Fotode autorid: A. Aleksandravičius, A. Bykovas, G. Česonis, K. Čyžiūtė, S. Jankauskas, N. Paluckas, M. Stasiulionytė, M. Plepys.